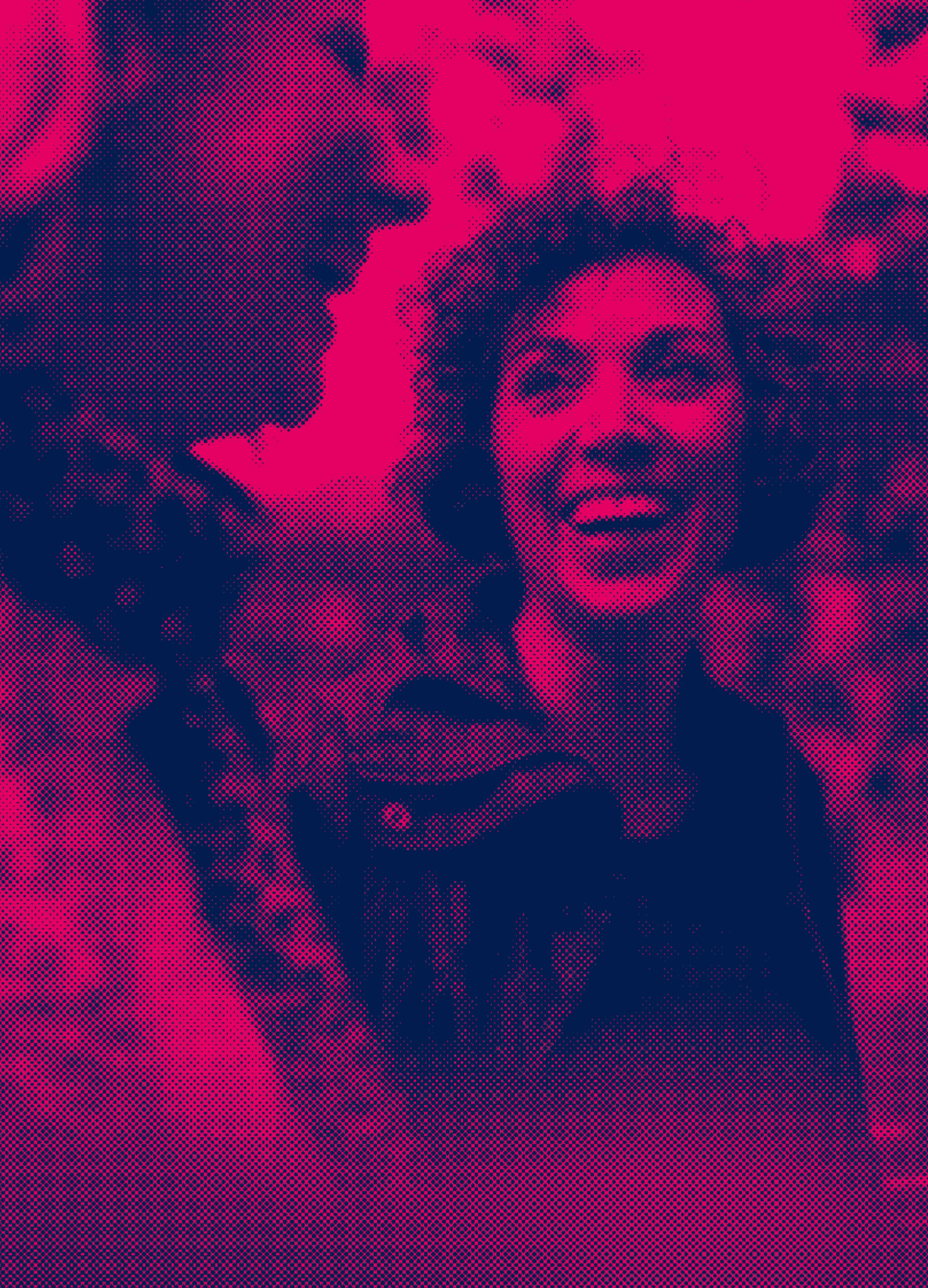

RIKSFÖRBUNDET

Noaks Ark

2020

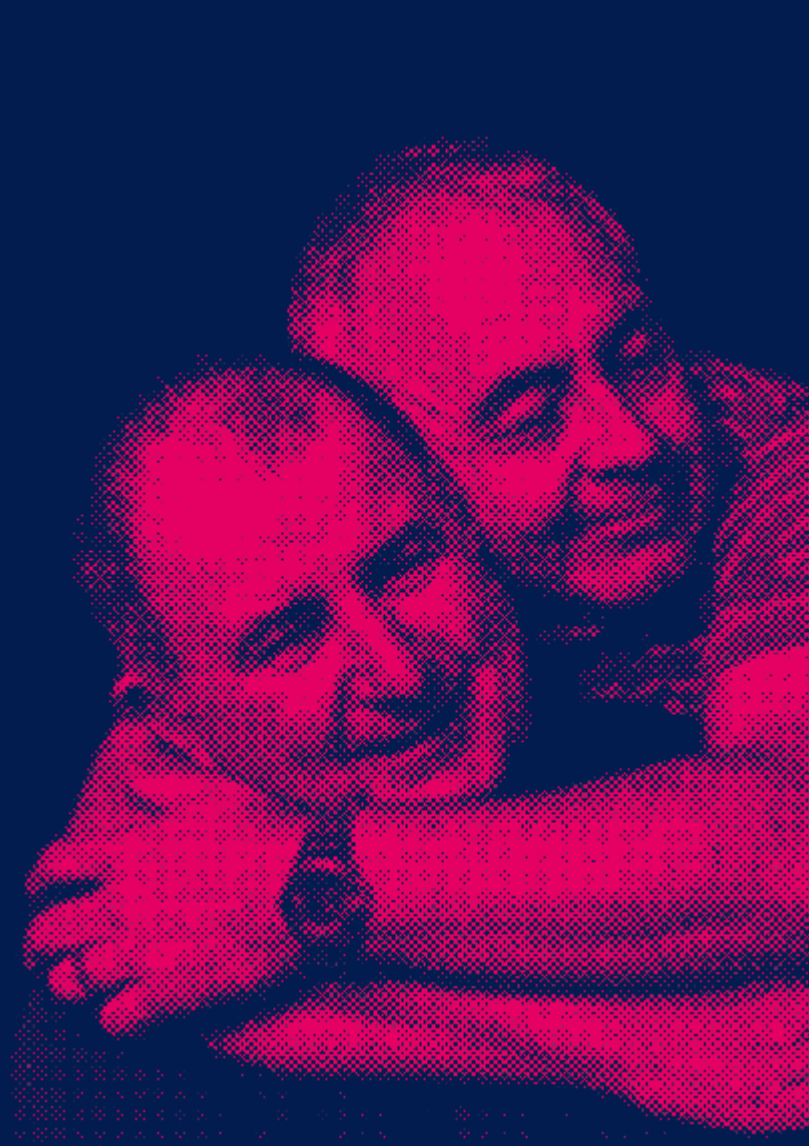
RIKSFÖRBUNDET

Noaks Ark

2020

NoaksArk

Innehåll

RIKSFÖRBUNDET NOAKS ARK	7
ORDFÖRANDEN HAR ORDET	8
FÖRBUNDSSTYRELSEN 2020	9
UTBILDNING & HIVINFORMATION	11
NOAKS ARK DIREKT	12
MEDIA, INFORMATION, OPINION	14
UTBLICK EUROPA	17
DEBATT: COVID-19 HOTAR HIVARBETET	18
SAMORDNING, UTVECKLING & KVALITET	20
NOAKS ARK I SIFFROR 2020	21
HIV I VÄRLDEN	22
HIV I SVERIGE	23
LOKALFÖRENINGAR	24
ÅRSREDOVISNING	35
IN MEMORIAM –SÖREN SANZ	42

I vår vision har livskvaliteten för dem som lever med hiv förbättrats och man bemöts med respekt och utan att bli särbehandlad i samhället.

En vision om solidaritet och medlevarskap

RIKSFÖRBUNDET NOAKS ARKS övergripande mål är att verka för en minskad spridning av hiv och dess konsekvenser för enskilda och för samhället i stort samt att verka för ett ökat välbefinnande hos personer som lever med hiv och deras närstående. Genom informationsinsatser och opinionsbildning bidrar vi till ökad medvetenhet om hiv och motverkar det stigma som fortfarande finns kring sjukdomen. I vår vision har människor goda kunskaper om hiv och spridningen har minskat. Det upplevs inte längre som skamligt att ha hiv. Livskvaliteten för dem som lever med hiv har förbättrats och man bemöts med respekt och utan att bli särbehandlad i samhället och i kontakten med myndigheter, hälso- och sjukvården och andra yrkesverksamma.

Riksförbundet samlar ett nätverk av i Sverige regionalt verksamma Noaks Ark-föreningar vilka har till ändamål att verka för en begränsning av hiv epidemin och dess konsekvenser i det svenska samhället. Våra föreningar är engagerade i psykosocial stödverksamhet för människor som lever med hiv och deras närstående. De utför en mängd primärpreventiva insatser med stark betoning på epidemiologiskt kritiska preventionsgrupper. Tillsammans når föreningarna en stor andel av dem som lever med hiv i Sverige och deras nära.

Riksförbundets primära uppgifter ligger på det nationella planet och utgörs främst av telefonrådgivning, bevakning av hivrelaterad forskning, rikstäckande kommunikations- och utbildningsinsatser, mediekommunikation, påverkansarbete och driften av den gemensamma webben noaksark.org. Vidare verkar riksförbundet för kvalitetssäkring, metodutveckling och organisationsstöd inom områdena hivprevention och psykosocialt stödarbete. Riksförbundet utgör ett viktigt stöd för Noaks Ark-föreningarna i landet, vilka arbetar under varierande ekonomiska förutsättningar.

Med utgångspunkt i den epidemiologiska situationen, med en tydlig resultatriktning, kompetenta och erfarna medarbetare – anställda som volontärer – samt ett aktivt nätverksbyggande bidrar Noaks Ark till en trovärdig, djupgående och bred kunskap om hiv. Genom kommunikationsinsatser och evidensbaserade preventiva och stödjande insatser bidrar vi tillsammans med Noaks Ark-föreningarna aktivt till förebyggandet av hiv, till ökat välbefinnande hos dem som lever med hiv och till att öka medvetenheten om hiv i hela samhället.

Noaks Ark bidrar till ökat välbefinnande hos dem som lever med hiv och till att öka medvetenheten om hiv i hela samhället.

Handlingskraft i en tid av stora påfrestningar

Jag vill ge en eloge till medlemsföreningarna i deras strävsamma arbete med att ge emotionellt stöd till personer som lever med hiv.

ÅR 2020 HAR VARIT, minst sagt, mycket annorlunda än tidigare år. Det har präglats av coronapandemin som fört med sig många hälso-, sociala- och ekonomiskt relaterade utmaningar. För individen innebär covid-19 också psykologiska utmaningar i form av ovisshet och begränsningar bland annat i form av restriktioner av våra levnadsvanor. Den fysiska distanseringen har för många lett till social, emotionell och/eller fysisk ensamhet. Ovisshet, begränsningar, ensamhet men även oro att insjukna i covid-19 kan påverka det psykiska välbefinnandet i negativ riktning.

Centers for Disease Control and Prevention har betonat, att personer som lever med kroniska sjukdomar, såsom personer som lever med hiv, löper risk att utveckla högre grad av stress och psykisk ohälsa än allmänbefolkningen. Den psykiska ohälsan kan ta sig uttryck i bland annat ångest, depression och posttraumatiska stresssymptom.

Vi kan också konstatera att vård och andra resurser till personer som lever med hiv mer eller mindre reducerades under 2020 som en konsekvens av den pågående pandemin. Möjligheten att hivtesta sig reducerades kraftigt, vilket medför att fler går obehandlade och därmed ökad risk att hiv överförs till andra. Möjligheten att få PrEP utskrivet (förebyggande behandling mot hiv) försämrades också påtagligt.

CORONAPANDEMIN HAR VARIT OCH ÄR ALLTJÄMT en stor utmaning för såväl samhället som individen men också för Riksförbundet Noaks Ark och dess medlemsföreningar. Jag kan dock med stor glädje konstatera, att medlemsföreningarna på olika sätt har givit sig i kast med coronautmaningarna, anpassat verksamheterna i linje med rekommendationer och restriktioner, vilket visar på handlingskraft och kreativitet i denna påfrestande tid.

Hur människan i coronapandemin klarar av och hur hen handskas med ovisshet, begränsningar, ensamhet och psykisk ohälsa är i stor utsträckning avhängigt om hen har tillgång till socialt stöd. Jag vill ge en eloge till medlemsföreningarna i deras strävsamma arbete med att ge emotionellt stöd till personer som lever med hiv i form av omsorg, respekt och förmågan att lyssna på dem som behöver stöd och hjälp.

VI BÖR ALLA STRÄVA EFTER att fortsätta vara tålmodiga och förtröstansfulla i att det finns ett ljus i coronatunneln. Men vi får inte begå misstaget, att låta coronapandemin ta över i relation till hiv. Hivinfektionen och innebörden i att leva med hiv har sitt existensberättigande i sig, oavsett coronapandemin.

Lena Nilsson Schönnesson
FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Förbundsstyrelsen 2020

LENA NILSSON SCHÖNNESSON,
förbundsordförande

LARS HÅKAN NILSSON, vice ordförande

ANNA AHLSTRÖM (NORRA NORRLAND)

PER SVENSSON (NOAKS ARK MOSAIK)

BRITT-MARIE FALK (SMÅLAND & HALLAND)

TRISTAN TROBY (GÖTEBORG & VÄSTRA
GÖTALAND)

SOLVEIG DANIELSSON-EKBOM (STOCKHOLM)

RICKARD ERIKSSON (ÖSTERGÖTLAND)

PERSONLIGA ERSÄTTARE:

ÅSE LINDEGREN (NORRA NORRLAND)

MALIN LAUBER (SMÅLAND & HALLAND)

ANNA-KARIN MALETKA (NOAKS ARK MOSAIK)

MALIN TUVESSON (STOCKHOLM)

MIKAEL LUNDMARK (GÖTEBORG & VÄSTRA
GÖTALAND)

A person wearing a white lab coat is seated at a desk, looking at a computer monitor. The monitor displays a video conference with five participants. The background is a blurred office setting with a window and a lamp. The overall image has a halftone or dithered texture.

Från och med mars månad arrangerades föreläsningar i tilltagande omfattning digitalt. Under året anordnades 23 utbildningstillfällen för 1 025 deltagare.

Kunskap med mening och sammanhang

BÅDE RIKSFÖRBUNDET och dess medlemsföreningars verksamhet påverkades väsentligt av spridningen av covid-19. Under årets första två månader bedrevs verksamheten helt enligt plan men från och med mars fick aktiviteter i tilltagande omfattning anpassas till den pågående coronapandemin. Det ensidiga fokuset på coronaviruset innebar en utmaning i dubbel bemärkelse och aktiviteter digitaliserades och lyftes undan för undan över till sociala medier.

RIKFÖRBUNDET FORSATTE att följa hivrelaterad forskning, bevaka media och genom utbildningar, filminspelningar och inslag i sociala medier bidra till att nya rön fick spridning.

Riksförbundets kansli bevakade dagligen publiceringar om hiv. Av ett urval av drygt 10 000 inkomna notiser/artiklar valdes det ut i genomsnitt 15 om dagen av vilka 2–5 per dag publicerades i en newsfeed i sociala medier.

Förbundet bevakade digitalt anordnade hivkonferenser i Sverige och i världen. Uppdaterad information från konferenserna kom till användning i informationsmaterial, digitala föreläsningar, utbildningar, telefonrådgivningen som erbjöds dagligen till allmänheten samt flera forskarintervjuer i form av podcastavsnitt.

Förbundet fortsatte att särskilt bevaka och sprida psykosocialt inriktad hivforskning, ett perspektiv på hiv som ligger Noaks Ark speciellt varmt om hjärtat. Vi höll oss kontinuerligt uppdaterade på forskning för att informationen från oss alltid ska vara korrekt, aktuell och nyanserad. Men hiv handlar om mer än medicinsk information. Kunskap får mening när det sätts i ett sammanhang. Vi har ansträngt oss att lyfta fram de psykosociala, kulturella och samhällsetiska aspekter som hiv ställer oss inför.

UTBROTTET MED COVID-19 utlöste mycket oro hos personer som lever med hiv och deras närstående. Många uttryckte farhågor om att personer med hiv skulle löpa högre risk att smittas av coronaviruset och att utveckla allvarlig covid-

sjukdom. Förbundet bevakade frågan noga och belyste den upprepat under året med expertintervjuer, podcastavsnitt och blogginlägg. Information och stöd erbjöds också genom telefonrådgivningen som från och med sommaren kompletterades med möjlighet att samtala med en specialistläkare i infektionssjukdomar med lång klinisk erfarenhet av hivbehandling.

Under årets två första månader pågick föreläsningens verksamheten enligt plan. Samarbetet med Karolinska Institutet i form av en årlig högskolepoänggivande utbildning ”Hiv med individen i fokus ur ett globalt perspektiv” genomfördes ända fram till tentamen fysiskt i Noaks Arks egna lokaler. Kursen ges årligen i syfte att ge uppdaterad kunskap och bidra till ett informerat förhållningssätt till hiv. Kursen analyserar både individens och samhällets roll i hivprevention och behandling och tar även upp senaste nytt från hivforskningen.

Från och med mars månad arrangerades föreläsningar i tilltagande omfattning digitalt. Under året anordnades 23 utbildningstillfällen för 1 025 deltagare från hälso- och sjukvården, missbruksvården, socialtjänsten, äldreomsorgen och den humanitära sektorn. Noaks Ark fortsatte att ingå som en fast komponent i flera sjuksköterskeutbildningar, i regel i delkurser i folkhälsovetenskap.

KUNSKAPSSPRIDNING EN VIKTIG UPPGIFT.

Samtalsexempel

"NINNI"

Ringer för sin brors räkning som arbetar i Filippinerna. Han har just fått reda på att han har hiv och ska få behandling. Systemen är orolig och undrar om han har samma rättigheter när han arbetar utomlands. "Är medicinen gratis och är det samma medicin som om han bodde i Sverige?"

"ROSIE"

I över 30 år har hon levt med hiv, säger att hon varit vid döden och vänt. Att hon är tacksam att hon lever och att medicinerna finns. Att man inte behöver berätta för sin sexpartner att man har hiv om man är behandlad är också fantastiskt. "Men det där gäller liksom inte mig. Jag är för gammal för sånt. Egentligen har jag inte något att klaga på, ändå finns den där. En känsla av att vara smutsig."

"LARS"

En man med intellektuell funktionsnedsättning presenterar sig artigt med både namn och var han bor. Han vill ha svar på tre frågor: "Hur smittar hiv, kan man få kondomer av er och hur sätter man på kondomer?"

"PAMELA"

Har gjort i ordning sina ögonfransar och undrar om det finns risk för hiv om den som utför behandlingen har ett litet sår på händerna. Hon ringer tre gånger.

"MAX"

Lever med hiv och ska teckna en försäkring. För att göra detta måste han fylla i en hälsodeklaration. "Men måste jag verkligen uppge att jag har hiv? Det känns väldigt olustigt."

"BOSSE"

Har levt med hiv sedan slutet av 1980-talet. Han var då engagerad både i Noaks Ark och andra organisationer som arbetar med hiv. Han beskriver det som om han hamnat utanför hivarbetet idag. "Vi gick igenom något ohyggligt på den tiden, ibland känns det som vi befann oss i ett krig. Jag både vill och inte vill ha kontakt med människor från den tiden. Det är dubbelt. Men ibland tränger minnena sig på, då känner jag mig ensam."

"MAUD"

Är journalist och letar efter intervjupersoner som erfarit att de inte kan få PrEP under coronapandemin.

"JENS"

Inleder samtalet med att berätta att han är en mycket stabil person. Har ett bra arbete, en fin familj. Under en konferens strax innan coronapandemin stängde ner världen hade han sex med en annan man. "Det har aldrig hänt förut och jag är absolut inte böj." Nu kan han inte sluta tänka på det. "Det var ingen penetration och så, men ändå, tänk om jag fått hiv." Han börjar gråta. Under samtalet berättar Jens att han egentligen är väldigt påläst, han kan mycket om hiv. "Jag vet att det inte smittar om man är behandlad, men jag kan inte släppa det, tänk om han inte var behandlad? Tänk om jag fått hiv, vad gör jag då?"

"Tänk om han inte var behandlad? Tänk om jag fått hiv, vad gör jag då?"

Meningsfulla samtal – ett år av oro

NÄR CORONAPANDEMIN STÄNGDE ner Sverige i mars märktes en avsevärd skillnad i antalet samtal till Noaks Ark Direkt. Betydligt färre ringde. Men ju mer Sverige återhämtade sig från den första vågen, desto mer ringde det, för att sedan slå av på takten igen då hösten och den andra vågen kom. Vissa samtal präglades av den ensamhet som corona orsakat de som varit hemma mesta tiden. Den press och oro som coronapandemin skapat har präglat en del samtal, inte i oro för corona, utan för hiv. Många har beskrivit sig som mer sköra och sårbara.

De som svarat på samtalen till Noaks Ark Direkt

är rådgivare som också svarade då Noaks Arks telefonrådgivning startade 1987. Den stora skillnaden mellan då och nu är att det är betydligt mindre laddat att ta ett hivtest, eftersom behandling idag kan ge ett fullt friskt liv. Likväl är oron för att bli smittad stark. Stigmat kring hiv är kvar.

Antalet samtal under året har minskat, men färre samtal betyder inte sämre samtal. Alla har känts meningsfulla, vi märker tydligt hur vi gör skillnad från det att de ringer tills att samtalen avslutas. Samtalen rör sig kring oro för den sexuella hälsan eller funderingar kring hur det är att

”Jag måste få höra er säga det, hur det smittar och inte smittar.”

”PATRIK”

Mejlar till oss att han testat sig vid två, respektive fyra och sex veckor efter att han fått oralsex av en kvinna. Testsvaret är negativt. ”Kan jag lita på det eller behöver jag testa mig igen?”

”YUSUFU”

Vill hivtesta sig men är tveksam. ”Jag kanske inte har utsatt mig för en så stor risk, men jag vill sköta mig, OM jag har hiv då ska jag veta.” Han vill inte berätta vad han anser vara risk för hiv. Yusufu frågar ingående hur ett test går till, när man kan ta det och hur lång tid han behöver vänta på att få svar. Det hörs att han skriver ner svaren. ”Jag tror ändå jag ska ta det där testet, men om jag gör det hur är det då med corona, har personalen skydd, eller hur funkar det?”

”ALBIN”

Bor på en ö i Medelhavet och besöker regelbundet prostituerade. ”Jag är försiktig och skyddar mig alltid. Ändå får jag ångest efteråt. Jag måste få höra er säga det, hur det smittar och inte smittar.”

”SANDRA”

”Jag vet att det här låter jättedumt, men jag har en vän som är homosexuell. Vi har umgåtts jättemycket, han har varit barnvakt och jag skulle nog säga att han är en av mina bästa vänner. Men så plötsligt kommer det över mig att han kanske har hiv och inte berättat det. Han har ju hand om mina barn, leker med dem och så. Kan man verkligen vara helt säker på att han inte smittar dem?”

”TINTIN”

Jobbar på apotek och får kraftig ångest när hen måste ta hand om överbliven medicin. ”Tänk om det finns nålar bland medicinen, och om jag sticker mig. Kan jag få hiv då, eller hepatit?” Hen ringer flera gånger. Även säkerhetsnålar som kan sitta på exempelvis klädesplagg i affärer är ett hot. ”Vad händer om jag sticker mig, och någon har stuckit sig precis innan? Samtalen med Tintin är långa. Vid ett tillfälle säger Tintin: ”Jag kan inte ha det så här, jag måste få hjälp.”

”JANET”

Har influensaliknande symtom, hostar och har feber och undrar om det kan vara hiv.

”BENNY”

Undrar vart han ska vända sig för att få PrEP (förebyggande behandling mot hiv). Den mottagning där han brukar få hjälp kan inte ta emot honom. Deras resurser räcker inte till eftersom personal omdirigerats till vård av covid-19.

leva med hiv. Frågorna handlar om smittvägar, symtom, var och hur man hivtestar sig och hur man behandlar hiv och andra sexuellt överförbara och blodburna sjukdomar. Det är inte ovanligt att de som ringer först har tagit kontakt med hälso- och sjukvården för att få svar på sina frågor. För att försäkra sig ytterligare ringer de Noaks Ark Direkt. Varje person som ringer får så mycket tid den behöver.

Noaks Ark Direkt är en ovärderlig mätare på svenska folkets uppfattning och kunskap om hiv som också blir underlag för hur vi utformar våra informationsinsatser.

**NoaksArk
DIREKT**

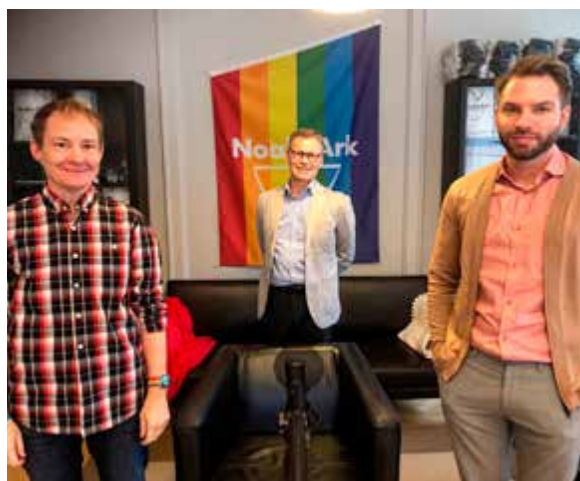
NOAKS ARK DIREKT ÄR BEMANNAT 2 TIMMAR VARJE DAG OCH TOG EMOT 524 FÖRFRÅGNINGAR. DEN SOM RINGER ÄR ANONYM OCH SAMTALET KOSTAR INGENTING. INSPELAD HIVINFORMATION ÄR TILLGÄNGLIG DYGNET RUNT PÅ FLERA SPRÅK

Nå ut till många – på olika sätt

Podcast – bra kanal för att nå ut

Att arbeta med vår podcast har varit en tacksam uppgift då allt fler sökt oss genom digitala plattformar. Men även här har coronan utmanat oss. För att spela in på ett coronasäkert sätt gjordes flera av intervjuerna via telefon eller utomhus. Redan den 3 mars publicerade vi en podcast om coronavirus ur ett hivperspektiv där vi intervjuade Anna-Mia Ekström, professor i infektionsepidemiologi på Karolinska institutet. Bara några dagar senare kunde vi publicera ett nytt avsnitt där statsepidemiologen Anders Tegnell medverkade. Huvudfrågan handlade då om huruvida personer som lever med hiv behöver tänka på något särskilt när det gäller coronaviruset. I ett annat avsnitt intervjuades Barbro Westerholm om översynen av informationsplikten i smittskyddslagen. Andra avsnitt har varit:

- ”Strategier, hiv och vårdresurser i coronans tid”, intervju med smittskyddsläkare Andres Nystedt från Region Norrbotten.
- ”Förebyggande hivbehandling (PrEP) och hivarbete i coronans tid”, intervju med biträdande överläkare Finn Filén, Venhälsan.
- ”Om livet livet och döden” med Peter Roth.
- ”Hiv räddade mitt liv” med Guldarkenpristagaren Inger Forsgren.
- Inför internationella aidsdagen en intervju

FLERA PODDSÄNDNINGAR HAR PRODUCERATS UNDER ÅRET.

med Daniel Suarez, verksamhetschef Posithiva Gruppen och Eliot Wieslander, generalsekretäre Läkare i Världen om hur covid-19 påverkar hivarbetet.

Sammanlagt producerades nio nya avsnitt av Noaks Ark-podden, därutöver publicerades fyra podavsnitt med uppdaterad hivinformation på fyra språk.

Webb och sociala medier

Allt fler har sökt oss via vår webb och vi ser tydligt hur såväl webb som sociala medier gör att vi når nya målgrupper för att förebygga hiv och öka kunskapsnivån för att lindra stigmatiseringen av personer som lever med hiv. Dessvärre såg vi en dramatisk ökning av nedvärderande och kränkande kommentarer när vi gick ut till nya målgrupper med hivinformation, detta gjorde att vi stängde av möjligheten att kommentera, vilket vi annars sett som en bra möjlighet för människor att ställa frågor till oss.

Riksförbundets kansli var ansvarig för Noaks Ark-föreningars gemensamma hemsida www.noaksark.org. Bortser man från besöken på medlemsföreningarnas egna sidor ökade antalet unika besökare under 2020 med 13 procent till över 40 000. Av dessa var 90 procent nya användare. Förutom indexsidan var en quiz med baskunskap om hiv, hivepidemins historia samt information om preexpositionsprofylax (PrEP) de mest eftersökta informationssidorna. Förbundskansliet arbetade under året kontinuerligt med kvalitetssäkring men också med att säkra sidan från dataintrång. Vi har även arbetat med att binda hemsidan med andra sociala medier för ökad effekt och arbeta fram strategier kring dessa. Flera Noaks Ark-föreningar har under året fått hjälp med att göra om sina hemsidor efter egna önskemål. Ett arbete har också påbörjats med bygga om indexsidan baserat på besöksstatistik.

Under året publicerades 73 blogginlägg, vilka delades flitigt i sociala medier. Coronaepidemin påverkade även här; flera av blogginläggen hand-

FILMAT SAMTAL OM ATT LEVA MED HIV. MED FRÅN VÄNSTER STEVE SJÖQUIST, DESIRÉE LJUNGCRANTZ OCH BODIL SJÖSTRÖM.

lade om hiv och coronaviruset. På riksförbundets Facebooksida publicerades 50 inlägg.

I samarbete med Noaks Ark Norra Norrland producerade vi ”Samtal inför 120 slag i minuten” en film som tar upp aktivism i Paris på 1990-talet då ännu inga mediciner mot hiv fanns. Hur var det i Sverige under den här tiden? Finns det likheter med 1990-talets Paris och den tid vi nu lever i? Filmen finns på Riksförbundet Noaks Arks Youtubekanal.

Kampanjer

Ett quiz med hivinformation följde landets digitala pridefestivaler genom sociala medier och nådde nästan 40 000 personer.

En kampanj på Facebook och Instagram under European Testing Week och internationella aidsdagen nådde över 40 000 individer. Kampanjen var inriktad på information om hiv och hivtest.

Foldrar, nyhetsbrev och annonsering

Under året producerades nya faktafoldrar om hiv på svenska, engelska, franska, finska, farsi, dari och somali. 54 000 exemplar distribuerades under året, huvudsakligen via Noaks Ark-föreningarna. Den nya faktafoldern, som betonar att behandlad hiv inte överförs vid sexuellt umgänge, seglade på tre veckor upp till att bli landets tionde mest beställda undervisningsmaterial

bland lärare i samhällskunskap via skolsajten utbildet.se. Informationsfoldrarna på svenska, engelska, franska och finska anpassades språkligt till talsvar, spelades in och gjordes tillgängliga för allmänheten via Noaks Ark Direkts växel och genom vår podcast-plattform Podbean. Såväl foldrar som talsvar har även publicerats via sociala medier och delats av våra följare.

En kampanj i tidningen QX som vänder sig till MSM (män som har sex med män) med tryckt och digital information om Noaks Ark Direkts service lanserades under tidig höst och pågår fram till midsommar 2021. Hivinformation genom annonsering publicerades även via Expressen och Aftonbladet. Ett nytt elektroniskt nyhetsbrev med aktuell information från förbundskansliet har initierades under året.

Bevakning av media

Varje dag får riksförbundet kansli ett stort antal artiklar från hela världen med koppling till hiv. Av dessa publiceras varje dag upp till fem artiklar med högst relevans på vår hemsida. Genom tjänsten Meltwater kan vi snabbt skanna av vad som skrivs om hiv men även om Noaks Ark på sociala medier. Vi har genom alla år fått återkoppling från såväl volontärer, gäster, medlem-

Ökad kunskap om hiv

Foldrar på flera språk

Foldern *Säkra svar om hiv* finns på svenska, engelska, franska, finska, farsi, dari och somaliska.

Förinspelad hivinfo på flera språk

Nu kan man lyssna på förinspelad information om hiv på Noaks Ark Direkt även när telefonrådgivningen är stängd. Det går att ringa dygnet runt och genom knappval välja på vilket språk man vill få informationen. Det går att lyssna på hivinformation på svenska, engelska, franska och finska. Våren 2021 kompletterar vi språkvalen med somali, farsi och dari och på hösten med ännu flera språk. Man kan också få informationen genom plattformen Podbean.

Bred spridning

Foldern *Säkra svar om hiv* hamnade på tio i topp-listan på uppdraget.se, där lärare kan beställa informationsmaterial. Foldrarna har även spridits över hela landet via Noaks Arks lokalföreningar.

mar och personal om hur viktigt det är att känna till vad som skrivs om hiv.

Service och synlighet i media

Även om året till största del upptagit medierna med ett annat virus har vi vid ett flertal tillfällen varit behjälpliga med faktagranskning av redaktionellt material som tar upp hiv och förmedlat kontakter mellan journalister och intervjupersoner. Två pressmeddelanden har gått ut till 244 journalister. Båda med fokus på kopplingar mellan hiv och coronaepidemin. I samband

med internationella aidsdagen arbetade vi med uppmärksamhet kring dagen. Aktiviteter genomfördes huvudsakligen regionalt av medlemsföreningarna.

Riksförbundet ansvarade för rikstäckande mediekommunikation och erbjöd föreningarna hjälp i arbetet med lokala medier och med kampanj- och informationsmaterial.

En debattartikel om coronapandemins påverkan på hivarbetet publicerades i *Dagens Medicin* i samarbete med flera andra organisationer (se sidan 18).

**SÄKRA
SVAR
OM HIV**

**NoaksArk
DIREKT**

020-78 44 40

Annonskampanj

Tryckta och digitala annonser i tidningen QX införs med regelbundna intervaller från hösten 2020 till sommaren 2021.

Faktablad med statistik

Ett lättöverskådligt faktablad med statistiska uppgifter om hiv i Sverige och globalt har även distribuerats, i år av förklarliga skäl mestadels digitalt. Faktabladet går att ladda ner via vår hemsida. För första gången innehöll också faktabladet statistik om hur ett annat virus kan ge konsekvenser för hiv genom utebliven produktion och distribution av medicin då världen stänger ner.

Utblick Europa

Vidgad kunskap delad erfarenhet

RIKSFÖRBUNDET NOAKS ARK verkar inom nätverket AIDS Action Europe (AAE) som samlar över 400 hivorganisationer i Europa. Med anledning av coronasituationen ställdes 2020 års planerade medlems- och partnerkonferens i Helsingfors in. Under året höll dock ideella hivorganisationer från hela Europa kontakt digitalt.

Fokus under året låg på kvalitetssäkring av volontärt utförd hivtestning och rådgivning, erfarenhetsutbyte av arbete mot stigma och diskriminering av personer som lever med hiv, straffrättsliga aspekter på hivinfektion och skadereducerande folkhälsoåtgärder.

Under hösten anordnades en digital partnerkonferens under vilken organisationer från ett tjugotal länder diskuterade och delade erfarenheter av hivarbete som bedrivs under mycket olika förutsättningar framför allt mellan Väst- och Östeuropa. Konferensen anordnades på engelska och ryska.

Riksförbundet Noaks Ark och flera debattörer skriver i Dagens Medicin:

Covid-19 hotar hivarbetet

HIV ÄR IDAG EN KRONISK och behandlingsbar sjukdom. Medicinerna är livsavgörande. Men de är också ett av de viktigaste verktygen för att stoppa spridningen av hiv, eftersom personer som står på behandling har smittfri hiv. Det innebär att viruset inte kan överföras till någon annan vid sex. I skuggan av coronapandemin trängs hälsoinsatser åt sidan och vårdskulden växer. Inställda operationer och uteblivna besök på vårdcentraler är en del av skulden, arbetet med att få fler som utsatt sig för hivrisk att testa sig och därmed få behandling en annan. Vård och andra resurser till personer som lever med hiv reduceras också av pågående pandemi. Vi ser problemen både här i Sverige och globalt. Om hivarbetet försummas under coronapandemin riskerar vi människors liv och hälsa.

Sju av tio personer som lever med hiv i världen har tillgång till mediciner, men på grund av nedstängningar i många länder försämras både produktion och distribution av hivmediciner. Enligt UNAIDS kan ett sex månaders avbrott av hivmediciner orsaka 500 000 dödsfall.

I Sverige ser vi tydligt hur regionerna har omfördelat sjukvårdens resurser så att hivvården

försämrats. Mottagningar stänger eller reducerar möjligheten att hivtesta sig. Det medför att fler går obehandlade och att viruset kan överföras till andra. Men det innebär också risk för försämrad hälsa. Flera av landets regioner har stoppat möjligheten att få PrEP utskrivet (förebyggande behandling mot hiv) på grund av pandemin.

Ibland görs jämförelser mellan coronaviruset och hiv, att de båda utbrotten påminner om varandra. Men vi ser få likheter. Hiv har sedan början av 1980 talet varit skammens sjukdom. Till stor del beror detta på, att de första som insjuknade i hiv var homosexuella män. I början kallades sjukdomen för ”bögpsten”. Det blev ett tydligt ”vi och dom” som fortfarande lever kvar. Corona är i motsats till hiv något vi alla delar, vi talar om det med grannar, familj och arbetskamrater, det har till och med skapat en viss sorts samhörighet.

Hiv däremot är inget vi talar högt om, det är tystnadens sjukdom. Att berätta att en lever med hiv är ingen självklarhet, då risken finns att bli avvisad och bortstött. Många som lever med hiv vittnar om dåligt bemötande inom vården och en stark upplevelse av stigma. Forskning liksom

”I Sverige ser vi tydligt hur regionerna har omfördelat sjukvårdens resurser så att hivvården försämrats. Mottagningar stänger eller reducerar möjligheten att hivtesta sig.”

den kliniska verkligheten visar klart och tydligt på en koppling mellan stigmatisering av personer som lever med hiv och psykisk ohälsa exempelvis i form av depressiva symtom liksom nedsatt livskvalitet. Likaså är stigma och diskriminering stora barriärer i arbetet med att få fler att hivtesta sig.

Sedan 2010 har antalet nya fall av hiv ökat med 72 procent i Östeuropa och Centralasien, 22 procent i Mellanöstern och Nordafrika och 21 procent i Latinamerika. I Sverige får 8 personer i veckan reda på att de har hiv.

EFTER SNART FYRA DECENNIER med viruset är kunskapen om hiv påtagligt låg. Vi som arbetar med hiv möter frågorna och fördomarna varje dag. Med ökad kunskap om hiv bland såväl allmänhet som inom hälso- och sjukvård skulle det bli lättare för hivpositiva personer att leva sina liv utan upplevt stigma, det skulle bli enklare att få de som utsatt sig för en risk att testa sig och fler skulle få behandling. Samtidigt hindrar vi fortsatt hivspridning. Allt hänger ihop.

Corona har upptagit såväl människors fokus som ekonomiska och personella resurser. Ekvationen är enkel: Om resurser för hivarbetet minskar riskerar spridningen av hiv att öka och stödet till personer som lever med hiv minska.

Lena Nilsson Schönnesson

FÖRBUNDSORDFÖRANDE RIKSFÖRBUNDET
NOAKS ARK

Agneta Edlund

ORDFÖRANDE KVINNOCIRKELN

Thomas Winberg,

ORDFÖRANDE POSITHIVA GRUPPEN

Christina Franzén

ORDFÖRANDE HIV-SVERIGE

Deidre Palacios

FÖRBUNDSORDFÖRANDE RFSL

- Artikeln publicerades i tidningen Dagens Medicin på internationella aidsdagen den 1 december 2020.

LENA NILSSON SCHÖNNESSON

AGNETA EDLUND

THOMAS WINBERG

CHRISTINA FRANZÉN

DEIDRE PALACIOS

Samordning, utveckling & kvalitet

Ideellt engagemang med professionalitet

RIKSFÖRBUDET verkar för att kvalitetssäkra sin egen och Noaks Ark-föreningarnas verksamhet och vid behov ge det stöd som behövs. Under det gångna året arbetade riksförbundet för ett utökat utbyte av kunskap och erfarenhet mellan Noaks Ark-föreningarna som arbetar under mycket olika resursmässiga förutsättningar.

Betecknande för Noaks Arks verksamheter är en strävan att kombinera professionalitet med ett ideellt humanitärt engagemang. Det är viktigt för oss att den som söker sig till Noaks Arks olika verksamheter får ett professionellt bemötande och att såväl anställda som volontära medarbetare har rätt kunskap.

Förutom en årlig stämma, en extra inkallad stämma för stadgerevision och förbundsstyrelsens regelbundna sammanträden anordnades regelbundna kollegiala träffar mellan medlemsföreningarna. Med anledning av covid-19 anordnades de flesta av mötena digitalt.

MÅNGA DIGITALA MÖTEN UNDER CORONAÅRET 2020.

Kommunikation och informationsmaterial

En uppgift för riksförbundet är att bistå och stötta de lokala Noaks Ark-föreningarna i kommunikationsarbetet. Vid behov har föreningarna fått hjälp med olika tryckta, digitala material och profilprodukter. Förbundets informationsmaterial tas fram i nära samarbete med medlemsföreningarna för att på bästa sätt tillmötesgå föreningarnas behov. Telefonrådgivarna på Noaks Ark Direkt stod till lokalföreningarnas förfogande i faktafrågor.

Medlemsföreningarna kan kostnadsfritt beställa material som används i verksamheten. Riksförbundet har under året bidragit med föreläsare och hjälpt till i utbildningar och föreläsningar. På begäran deltog representanter från förbundet i regionala styrelsers sammanträden och årsmöte. Förbundskansliet stöttade även medlemsföreningar i arbetet med verksamhetsplanering, budgetering, bokföring och bokslut.

Stadgerevision

Förbundsstyrelsens stadgerevisionsgrupp kom under året med en slutrapport. Avsikten med stadgeöversynen var att reglera uppkomna praxis och att stärka sambandet mellan organisationen förbunds- och föreningsverksamhet. Nyheter för att stärka de förtroendevaldas ansvar och inflytande i förbundet var förslagen om att valberedningsarbete ska utgå från nomineringar från medlemsföreningarna samt införandet av en förtroendemannarevisor utöver auktoriserade ordinarie och vice revisorer.

Arbetsmiljöutskott

Under coronaåret 2020 blev förändringar i arbetsmiljön en alltmer aktuell fråga. Förbundsstyrelsens arbetsmiljöutskott vannlade sig om att förbundets personal i möjligaste mån kunde arbeta på distans under året. En systematisk översyn av de anställdas arbetsmiljö initierades i slutet av året.

Riksförbundet Noaks Ark i siffror 2020

40 790 unika besökare på noaksark.org
6 Noaks Ark-föreningar finns i Sverige,
från Malmö till Luleå

40 102 personer nåddes av hivkampanj
inför Europeans Testing Week och
internationella aidsdagen

38 724 personer har nåtts av våra hivquiz
524 förfrågningar till Noaks Ark Direkt
73 blogginlägg gjordes på noaksark.org

50 Facebookinlägg publicerades
7 olika språk är vår nya folder om hiv
översatt till

54 000 foldrar om hiv har distribuerats
4 språk förmedlar hivinformation
genom talsvar

244 journalister har nåtts av våra
pressmeddelanden

9 nya podavsnitt har producerats

1025 personer har deltagit i riksförbundets
digitala föreläsningar

1825 artiklar har under årets publicerats på hem-
sidans newsfeed – i genomsnitt fem varje dag.

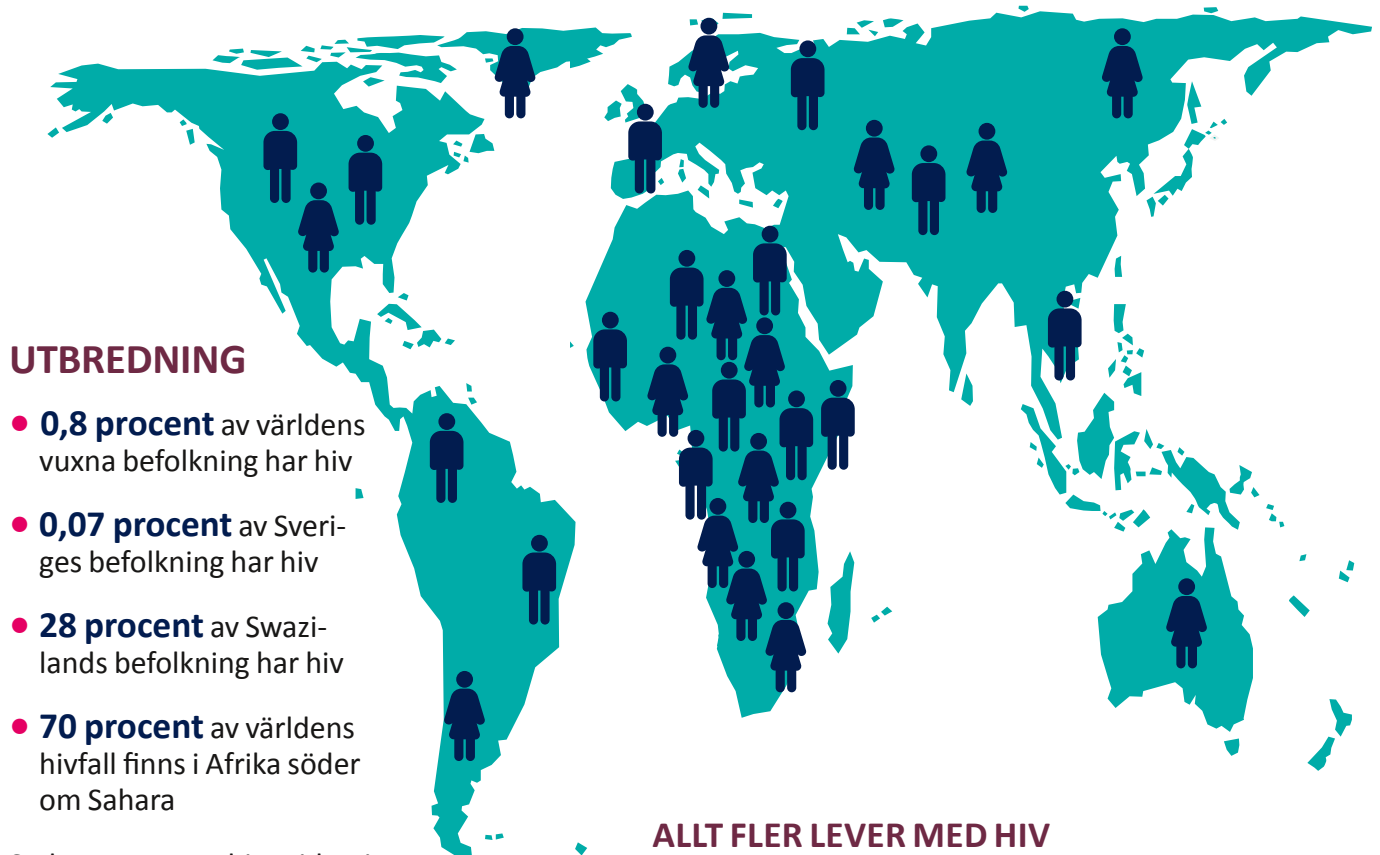
1 tablett om dagen kan göra att man håller
sig frisk och inte överför hiv till någon annan

15 minuter tar ett hivtest med snabbsvar

020-78 44 40 är numret till Noaks Ark Direkt om du vill
prata med någon om hiv

HIV i världen

38 miljoner 19,2 miljoner är kvinnor 1,8 miljoner är barn

UTBREDNING

- **0,8 procent** av världens vuxna befolkning har hiv
- **0,07 procent** av Sveriges befolkning har hiv
- **28 procent** av Swazilands befolkning har hiv
- **70 procent** av världens hivfall finns i Afrika söder om Sahara

Sedan starten av hivpidemin har 75,7 miljoner människor fått hiv, 32,7 miljoner har dött.

**ALLT FLER LEVER MED HIV
EFTERSOM FLER FÅR BEHANDLING**

690 000

**HIV/AIDSRELATERADE
DÖDSFALL 2019**

Antalet dödsfall har sjunkit med drygt 55 procent sedan 2004

1 700 000

NYA HIVINFEKTIONER 2019

Sedan 2010 har antalet nya hivinfektioner minskat med cirka 23 procent

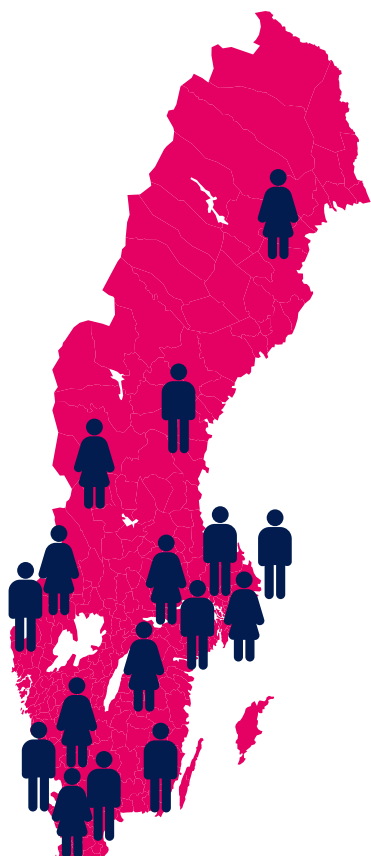
7 AV 10 PERSONER
MED HIV HAR TILLGÅNG
TILL BEHANDLING

**CORONAPANDEMIN
OCH HIV**

Enligt UNAIDS kan ett sex månaders avbrott av hivmediciner orsaka 500 000 nya hivrelaterade dödsfall.

HIV i Sverige

Drygt **13 000** personer har diagnostiserats i Sverige. **2 500** har rapporterats ha dött. Cirka **8 100** personer lever med hiv i Sverige i dag. Utöver dessa kan drygt **850** personer leva med hiv, utan att veta om det. (INFCARE/FOHM)

8 FALL I VECKAN (TOTALT 449) DIAGNOSTISERADES I SVERIGE 2019:

- **204** (45 %) heterosexuellt
- **154** (34 %) män som har sex med män
- **21** (5 %) personer som injicerar droger
- **21** (5 %) övriga smittvägar
- **49** (11 %) information saknas

Läkemedelsbehandlad hiv överförs inte vid sexuellt umgänge

All hivtestning och behandling är gratis i Sverige

I Sverige uppger 6 av 10 som lever med hiv att de har en hög livskvalitet

4 500 människor får hiv varje dag i världen

1 900 dör varje dag i världen

1 tablett om dagen kan göra att man håller sig frisk

1 tablett om dagen kan göra att man inte överför hiv till någon annan

15 minuter tar ett hivtest
0 kronor kostar hivtestet

NoaksArk
DIREKT

020-78 44 40
SÄKRA SVAR OM HIV

NOAKS ARK NORRA NORRLAND

- Stödverksamhet för personer som lever med hiv och deras närstående.
- Gruppträffar och sociala aktiviteter.
- Information och utbildning till olika målgrupper.
- Informationsutskick till hälsocentraler.
- Digital quiz om hiv, filmade samtal om att leva med hiv, digitala föreläsningar med mera.

NOAKS ARK STOCKHOLM

- Egen lokal med 1 500 besök.
- Insatser mot isolering under pandemin.
- Stödverksamhet – utbildning av samtalsledare.
- Testverksamhet med 1 500 tester.
- Digitalt julfirande, seniorverksamhet, kampanj på sociala medier med mera.

NOAKS ARK GÖTEBORG & VÄSTRA GÖTALAND

- Digitala föreläsningar och utbildningar.
- Rådgivning via telefon och mejl.
- Insatser bland unga och vuxna utlandsfödda.
- Fokus på sexuell och reproduktiv hälsa bland unga tjejer i projektet *Girls Up*.
- Medverkan vid temadagar och konferenser, utvecklad hemsida med mera.

NOAKS ARK ÖSTERGÖTLAND

- Psykosocial stödverksamhet – samtal och hembesök.
- Hivstestning med snabbsvar.
- Samarbete med etniska föreningar och asylgrupp – för information och ökad kunskap.
- Familjeaktiviteter med hivpositiva och deras anhöriga.
- Medverkan vid Pride, cafékvällar, aktiviteter under internationella aidsdagen med mera.

NOAKS ARK MOSAİK

- Förening bildad för två år sedan med verksamhet i Skåne och Blekinge.
- Drygt 1 000 besökare i föreningens lokal i Malmö.
- Sociala aktiviteter, fyra utflykter med 64 deltagare.
- Engagerad styrelse som vill utveckla verksamheten.
- Öppet hus under internationella aidsdagen, digitala konferenser, föreläsningar för migrantorganisationer med mera.

NOAKS ARK SMÅLAND & HALLAND

- Psykosocial stödverksamhet och samtalsgrupper.
- Testmottagning.
- *Kärlek utan gränser*. Kunskapshöjande projekt om hiv och SRHR, främst riktat till personer med utländsk bakgrund.
- Utbildningsinsatser till personal inom vård, skola och omsorg.
- Volontärbete, föreläsningar, aktiviteter i den egna lokalen med mera.

Från Skåne till Norrbotten

NOAKS ARK MOSAIK

Noaks Ark Mosaiks andra verksamhetsår var fyllt med utmaningar, hårt arbete, glädje över de positiva förändringar vi kunnat åstadkomma för och i målgruppen, samt en positiv utveckling. Engagemanget från styrelsen har varit omfattande och intensivt.

Det har inte varit svårt att nå ut till nya kontakter i den prioriterade målgruppen, migranter i Skåne och Blekinge. Behovet är enormt och kan inte tillgodoses i den omfattning vi önskar.

På grund av knappa ekonomiska resurser har vi heller inte kunnat utöka vår verksamhet i den takt vi önskat. Anslagen från Folkhälsomyndigheten har dessvärre inte varit tillräckliga så mycket som vi önskat och vi måste därför kraftigt revidera budgeten.

Digitalt deltagande vid Hiv-konferens

Vid den Internationella Hiv-konferensen deltog Mosaik digitalt och möjliggjorde för delar av målgruppen att närvara på ett coronasäkert sätt.

Öppet hus 1 december

Internationella aidsdagen den 1 december hölls i våra lokaler. Vi hade öppet hus och spred ut besöken under sex timmar, förfriskningar serverades. Ett speciellt minnesrum ställdes i ordning med ljusarrangemang och foton. Deltagare kunde gå in i minnesrummet och där tillbringa en stund i lugn och ro.

Julgåvor

Julfrandet blev inskränkt till ett minimum på grund av pandemin. I stället valde styrelsen att skänka gåvor i form av basvaror. Detta möjliggjordes genom en generös privat donation av Ebba Fischer.

Öppet i lokalen

Vi har hållit öppet under hela 2020 trots covid-19, på grund av det ökade behovet i målgruppen att söka sig till oss. Under 2020 hade vi

sammanlagt 1 022 besökare i våra lokaler och 1 230 telefonsamtal.

Pilotprojekt för ökad tillgänglighet till hivtest

Verksamheten har interagerat med Pilotprojektet finansierat av läkemedelsföretaget Gilead Europe för att informera målgruppen och öka tillgänglighet till hivtest med snabbsvar. Det ger synergieffekter som bidrar till att uppfylla föreningens mål att bidra till minskad smittspridning och förbättrad livssituation för hivpositiva och närstående som kommer i kontakt med föreningen. Föreningen har kontaktat flera migrantorganisationer och har föreläst för tre av dem.

Stöd och kontakter

Under 2020 hade föreningen haft 54 individuella kontakter, 29 som lever med hiv och 25 närstående. Sju av kontakterna var nya till föreningen och tre av dessa lever med hiv.

Föreningen hade 712 bokade och spontana samtal/ärenden varav 685 individuella bokade och spontana samtal, 11 hem- och sjukhusbesök och 16 besök till andra verksamheter/myndigheter.

Stödet har också varit av praktisk karaktär, som att vara behjälplig vid intygsskrivande, med att förstå myndighetspapper, förmedla volontärsuppdrag vid sjukhusvistelse, i kontakt och i möte med läkare och andra myndigheter, vid diverse överklaganden samt inför asylsituationen och migrationsproblem. Vid vissa tillfällen har verksamhetschef deltagit i samtalet. Stödverksamheten omfattar även närstående och anhörigas livssituation kring hiv.

Sociala aktiviteter

En rad sociala aktiviteter har genomförts i samband med skollov och sommarlov. Vi har haft sammanlagt fyra utflykter till Tropikariet i Helsingborg, Bokskogen i Torup, Hallongården mellan Malmö och Trelleborg och till Ystad. Sammanlagt var det 64 deltagare i utflykterna.

NOAKS ARK SMÅLAND & HALLAND

Föreningens verksamhets- och upptagningsområde är Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Halland. Föreningens säte är Växjö. Verksamheten är uppbyggd i tre delar; psykosocial stödverksamhet, information- och utbildningsverksamhet samt testmottagningsverksamhet.

Under året har föreningen bedrivit tre projekt med stöd från Folkhälsomyndigheten i samverkan med regioner. Projekten riktar sig till Folkhälsomyndighetens prioriterade preventionsgrupper. Psykosocial stödverksamhet har bedrivits i samverkan med infektionskliniker, smittskydd, avdelning folkhälsa och social utveckling på regioner samt övriga samverkanspartners. Det har varit en förutsättning för att kunna bedriva projekten och psykosocial stödverksamhet. Verksamheten har präglats av och anpassats till coronapandemin i stort, trots detta har föreningen kunnat uppnå sina mål.

Psykosocial stödverksamhet

Målgruppen

Föreningen har under året gett psykosocialt stöd till 125 personer som lever med hiv, varav fyra barn/ungdomar. Målgruppen består till 90 procent av heterosexuella och 10 procent homo/bisexuella. Av dessa har 75 procent en utländsk bakgrund. Sammanlagt lever cirka 380 personer med hiv i föreningens upptagningsområde. Föreningen möter även målgruppens familjer, barn, partners och vänner. Bland närstående finns cirka 80 barn/ungdomar/unga vuxna och cirka 100 vuxna.

Samtalsprocesser

Inom psykosocial stödverksamhet ingår samtalsprocesser, som utgår från två olika bemötandeperspektiv. Det ena utgår från vad som sker vid ett naturligt krisförlopp, det som uppstår vid trauman. Det andra tar sin utgångspunkt från ett salutogent perspektiv, med fokus på hur hälsan bevaras eller förbättras (friskfaktorer), snarare än på sjukdomsorsaken (riskfaktorer).

Vilket stöd och/eller samtalsprocess som erbjuds utgår från det behov som framkommer och uttrycks av personen som lever med hiv. Psykosocial stödverksamhet erbjuder följande: samtal enskilt och/eller i grupp, psykosociala aktiviteter, KBT-inriktad terapi. Föreningen arbetar ständigt för att initiera självhjälpgrupper för att bryta ensamhet och skapa känslan av sammanhang.

Statistik – psykosociala aktiviteter och samtalsgrupper

Under året har föreningen genomfört fem sociala aktiviteter, ett kunskapsforum och nio sammankomster för samtalsgrupper i upptagningsområdet. Sammanlagt har 169 personer deltagit vid dessa tillfällen. Totalt har 3 133 stödjande samtal på telefon utförts på sammanlagt 612 timmar. Målgruppen har erhållit 979 fysiska samtal/psykosocialt stöd på 1 521 timmar.

Fysiska samtal om 1 521 timmar och 612 timmar i telefonrådgivningen innebär cirka 53 arbetsveckor.

Föreningen har tillsammans med Röda Korset Arken genomfört Kunskapsforum "Empowerment-egenmakt och delaktighet". Juridisk rådgivning har erbjudit vid fyra tillfällen till målgruppen i samverkan med en advokat.

STYRELSEN FÖR NOAKS ARK SMÅLAND & HALLAND.

Testverksamhet

Testmottagningen för hivtest med snabbsvar och utdelning av egenprovtagningskit för klamydia/gonorré har utfört 1 577 hivtester fram till december 2021. Coronapandemin har inneburit en minskning av antalet utförda hivtest jämfört med föregående år. Samma påverkan har skett för antalet utdelade egenprovtagningskit för klamydia/gonorré. Ett professionellt team av sjuksköterskor, barnmorskor och terapeuter, sexolog, alla med god kunskap om hiv och samtal om oro och ångest utför testning. Vårdar, volontärer, förbereder och välkomnar besökare.

Marknadsföring om testverksamhet har bedrivits främst via Facebook, Youtube, Instagram, Öppna kanalen, hemsidan och 1177. Under 2020 var medelåldern bland besökare till testmottagningen 33 år och åldersspannet var mellan 17 och 68 år på de som testat sig för hiv. Av dessa var 27 procent förstagångstestare och 39 procent har återkommit till mottagningen för nya test, jämfört med tidigare år då det varit kring 25 procent som återkommit. Det ser vi som ett gott betyg. Mottagningen har sedan start nått 90 olika nationaliteter. Övervägande har de som testat sig varit mycket nöjda med bemötandet och teststillfället, enligt utvärdering.

Utbildningsverksamhet

I projektet *Kärlek utan gränser* har vi arbetat med målgruppen unga vuxna, vuxna i riskutsatt-het med utländsk bakgrund. Syftet med projektet är att genom kunskapshöjande insatser gällande hiv och SRHR, främja jämlik hälsa och livskvalitet samt minska stigma och diskriminering av personer som lever med hiv. Projektets har en styrgrupp med representanter från olika arbetsplatser och verksamhetsområden. Utbildningstillfällen har, på grund av pandemin, fått delas upp, göras digitalt eller blivit uppskjutna. Vårens utbildningsinsatser inriktades på personal och under sensommaren/hösten har fokus varit informationstillfällen till målgruppen elever på vuxenutbildning/SFI.

Möten, handledning och utbildning med SFI-lärare och samhällskommunikatörer har

i huvudsak genomförts digitalt och ett antal träffar på plats. Utbildning till personal har genomförts i mindre grupper. Personal har utbildats i metoder för sex- och samlevnadsundervisning ur ett interkulturellt perspektiv samt om hederskultur. Personal har även erbjudits handledning.

Under året har totalt 30 föreläsningstillfällen genomförts till totalt 307 vuxna migranter. De har fått ökad kunskap inom SRHR, hiv, STI samt psykisk hälsa och även om vart de kan vända sig med frågor kring kroppen, sexualitet, rättigheter, skyldigheter, jämställdhet och psykisk hälsa.

Volontärer

Volontärbetet sker i form av individuella eller gemensamma insatser som utförs inom ramen för verksamheten med hiv, STI, SRHR-prevention och psykosocialt stöd. Volontärverksamheten stärker den sociala samvaron, integrerar och främjar sammanhållningen människor emellan. Bland föreningens volontärer finns en mångfald av åldrar, kulturer och religioner. Det berikar föreningens sätt att bemöta och hjälpa människor.

Volontärverksamheten är uppdelad utifrån fyra olika arbetsområdena inom föreningen: psykosocial stödverksamhet, förebyggande verksamhet, testverksamhet samt styrelsearbete/representant i Riksförbundet Noaks Ark (RNA)/valberedning. Liksom övriga verksamheten har volontärverksamheten påverkats av coronapandemin, med färre aktiviteter än vanligt.

Under året har 67 enskilda personer engagerat sig ideellt i föreningens olika arbetsområden. En volontär kan vara engagerad i flera arbetsområden. Den sammanlagda frivilligtid som volontärer lagt ner är 1 149 timmar, eller cirka 29 arbetsveckor, frivilligt utan ersättning.

För att tillvarata och bevara all den kreativitet och det engagemang som volontärer bidrar med är det viktigt att verksamhetsansvariga uppmuntrar, stödjer och handleder dem i deras olika roller.

AKTIVA I NOAKS ARK MED KAFFE OCH INFORMATION.

Statistik – informations- och utbildningstillfällen

Ungefär 1 600 personer har fått kunskap och information vid olika föreläsningar, utbildningar, webinarium och temadagar. Under året har föreningen genomfört föreläsningar, utbildningar och webinarium vid 61 tillfällen, där totalt 1 020 personer utbildats och informerats. Informationstillfällena har varierat från en timmes föreläsningar till heldagsutbildningar.

Besök i lokalen

Verksamheten har varit öppen under vardagar, trots coronapandemin. Möjligheten att ta emot spontanbesök, planerade besök, studiebesök, utbildningstillfällen för större grupper begränsades. Under året har 667 personer besökt föreningens lokal.

NOAKS ARK GÖTEBORG OCH VÄSTRA GÖTALAND

Det har varit ett omtumlande och utmanande år för oss som bedriver socialt utåtriktad verksamhet. Samtidigt har vi i stor utsträckning lyckats arbeta efter den riktning vi satte upp för ett år sedan, att driva frågor kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) med ett särskilt fokus på hiv/STI.

Under året har vi, med medel från Folkhälsomyndigheten, Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen, fortsatt vårt uppskattade arbete gentemot våra prioriterade målgrupper: Personer som lever med hiv och deras närstående, unga och vuxna utlandsfödda och nyanlända samt allmänheten i övrigt. Vi har fortsatt arbeta med rådgivning genom att finnas tillgängliga på telefon och mejl. Vi har också öppnat för dialog med hälso- och sjukvården om att utveckla testnings- och rådgivningsarbetet.

Den utåtriktade verksamheten har främst varit digital och vi fortsätter hitta nya uttrycksätt för att bli ännu mer aktiva på nätet. Vi har exempelvis valt att fokusera på att utveckla vår hemsida med en uppdaterad digital kunskapsHubb.

Covid-19 – vi har lyckats ställa om

I enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer anpassades vår verksamhet utifrån direktiven om att arbeta hemifrån i den mån det går. Vi fick i föreningen lägga om vår verksamhet och våra projekt och upprätta nya tids- och genomförandeplaner. Målet har dock varit att, i den mån det går, ställa om snarare än att ställa in. I praktiken innebar det att vi påbörjade processen med att digitalisera våra utåtriktade verksamheter, föreläsningar och utbildningar, då vi ville vara återhållsamma med fysiska möten i större grupper.

Det har gått över förväntan att snabbt förändra och anpassa verksamheten till följd av covid-19. Vi känner stor tacksamhet över föreningens interna kapacitet att ställa om till digitala tillvägagångssätt, men också stor tacksamhet över våra mycket flexibla samarbetspartners som gick med på digitala lösningar. Vi har också

varit imponerade av våra deltagare och volontärer som trots uteblivna fysiska träffar, fortsatt sitt deltagande med närvo och engagemang.

Projekt med fokus på asylsökande

Projektet *Hälsofrämjande insatser för unga vuxna på asylboende* på asylboendet Restad Gård i Vänersborg förlängdes av Länsstyrelsen Västra Götaland för ett andra och ett tredje år.

Nytt för året var de särskilda medel som möjliggjorde att erbjuda våra föreläsningar om sexuell hälsa kopplat till hiv, inte enbart till asylboenden, utan även till personer och verksamheter som i sitt dagliga arbete möter unga asylsökande. Föreläsningarna har nått personer runt om i Västra Götaland. Genom projektet har vi mött ungdomar från Afghanistan, Kurdistan, Somalia, Iran och Eritrea.

Vårt arbete har hyllats för att ha skapat en plattform där stimulerande diskussioner tagit form, där deltagarna inte bara fått ny information, utan också verktyg för att vidare kunna söka sig till ny och tillförlitlig kunskap om hiv och andra sexuellt överförbara infektioner. Vi har under året sett hur mycket engagemang och tacksamhet vårt projekt har manat fram hos de personer vi har mött. Gång på gång har det stora behovet av information bekräftats.

Projekt med fokus på unga tjejer

Under 2020 har vi fortsatt år två av det tre år långa utvecklingsprojektet *Girl Up* beviljat av Västra Götalandsregionen. Projektet kretsar kring främjande och förebyggande insatser för ökad medvetenhet och kunskap, specifikt bland

SAGA KHAGHANI VERKSAMHETSANSVARIG OCH OLGA DANS-
LÄRARE FÖR TJEJGRUPP ASYLSÖKANDE TJEJER .

nyanlända unga tjejer, om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, hiv och andra sexuellt överförbara infektioner. Fokus är att främja en lustfylld, trygg och säker sexualitet. Med projektet har vi arbetat preventivt kring sexuellt riskbeteende och våld i nära relationer. Vi vill stärka tjejers självkänsla och position i samhället.

Genom projektet har vi utbildat tio informatorer som föreläst för unga tjejer runt om i Västra Götalandsregionen.

Temadagar, föreläsningar och konferenser

En viktig uppgift för föreningen är att synas i olika sammanhang och uppmärksamma frågor som är grundläggande för oss. Okunskap om hiv bidrar till stigmatisering, sprider fördomar och gör att många fortfarande har en överdriven rädsla för hiv. Genom att anordna aktiviteter och temadagar, vara med på evenemang samt erbjuda föreläsningar sprider vi kunskap och ökar medvetenheten kring frågor som rör hiv, HBTQ samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Under året har vi anordnat kunskapshöjande föreläsningar i samband med Internationella kvinnodagen, internationella aidsdagen och West Pride.

Viktiga teman har varit hiv i relation till covid-19, PrEP och PEP som effektiva läkemedel för att förebygga risken för överföring av hiv samt SRHR utifrån ett migrationsperspektiv.

Utvecklad samverkan

Vår upplevelse är att coronapandemin fört oss närmare våra samverkanspartners. Vi har haft tätare kontakt och avstämningar i syfte att delge varandra vårt stöd, våra omvärldsanalyser och hanteringsmetoder. Den täta kontakten har underlättats av att digitala kommunikationskanaler blivit legitima mötesrum. Genom att fysiskt inte behöva närvara på möten som hålls runt om i Göteborg, regionen, Sverige och ibland utomlands, har tillgängligheten ökat.

Våra samverkanspartners inkluderar vårt riksförbund med tillhörande lokalföreningar, hälso- och sjukvårdsenheter och nätverksgrupper med fokus på hiv och SRHR både regionalt och nationellt.

NOAKS ARK ÖSTERGÖTLAND

I dagsläget finns cirka 250 hivpositiva personer i Östergötland. Noaks Ark Östergötland bedriver i huvudsak sin stödverksamhet i föreningens lokaler på Teatergatan i Norrköping där målgruppen träffas regelbundet. Hembesök erbjuds för dem som inte vågar eller kan träffas på aktiviteter och i föreningslokalen. Under året har kognitiv psykoterapi erbjudits.

Noaks Ark Östergötland har en hivtestmottagning med snabbsvar i Ungdomshälsans lokaler i Linköping och i Noaks Ark Östergötlands egna lokaler i Norrköping. Vi har haft öppet för drop-in vissa onsdagar i Linköping och vissa onsdagar i Norrköping.

Vi valde under 2020 att hålla drop-in mottagningen öppen med nya rutiner för minskad trängsel. Glädjande att se var att vår mottagning, trots ett färre antal utförda tester, fortfarande når ut till projektets primära målgrupper. Nästan hälften (44 procent) av de som testat sig 2020 tillhör de grupper där överföring av hiv är som vanligast. Det är ett mycket bra resultat då just dessa grupper också har svårast att ta sig för att hivtesta sig.

På grund av covid-19 har färre psykosociala aktiviteter än planerat genomförts. Vi har i stället valt att fokusera på fler hembesök. Isoleringen hos målgruppen har tyvärr ökat under pandemin. Över 150 hembesök genomfördes. Kunskapshöjande insatser har i högre grad spridits via föreningens digitala plattformar.

Sammanfattningsvis är vi, trots covid-19, mycket nöjda med de antal personer som fått en högre nivå av hivkunskap genom de insatser Noaks Ark Östergötland genomfört. Genom den digitala omställningen finns nu en moderniserad plattform som gör att vi lättare och mer kostnadseffektivt kan nå ut med information.

Information om testning

Föreningen har under European Testing Week och under länets större HBTQIA-arrangemang marknadsfört hivtestmottagningarna med snabbsvar samt vikten av tidig testning. Primärt

NYA INFORMATIONSFOLDRAR PÅ FLERA SPRÅK.

har detta skett via sociala medier genom stora annonser på de digitala plattformarna Grindr och Tinder. Grindr är en digital mötesplats för MSM-personer (män som har sex med män). Genom detta nådde vi ut med hivinformation till 23 577 enskilda personer.

Medverkan vid Pride

Föreningen har deltagit under East Prides digitala arrangemang och genomförde tillsammans med övriga Noaks Ark lokalföreningar en föreläsning om PEP och PrEP. Syftet var att nå ut med hivkunskap och medvetandegöra våra hivtestmottagningar med snabbsvar inom MSM-gruppen i Östergötland.

Föreningen deltog under det i år digitala Linköping Pride genom att förmedla Noaks Arks Stockholms kampanj U=U (Utan virus = Utan risk) som sprider kunskap om att det inte finns någon risk att få hiv från en person som lever med hiv och som har en välfungerande behandling. Det gäller oavsett hur du har sex.

Familjeaktiviteter

Föreningen arrangerade en endags familjeresa till Kolmårdens djurpark. En traditionell resa där vi var 22 hivpositiva och anhöriga från Östergötland, med gemensam middag och tillgång till djurparken. Våldigt många hivpositiva uppskattar att vi anordnar en familjeresa där personer med barn lättare kan medverka. Viktiga kontakter knyts som leder till att livskvaliteten ökar och isoleringen minskar.

Föreningen har under sommaren arrangerat en rad olika familjeaktiviteter så som ridtur tillsammans med Regnbågsfamiljerna i Östergötland, utflykter till badplatser och naturreservat, frisbeegolf och picknickar.

Internationella aidsdagen

Föreningen arrangerade internationella aidsdagen i Norrköping. Det bjöds på informativa föreläsningar och podcasts samt inspirerande videohälsningar från flera nyckelpersoner som arbetar med hivprevention i länet. Ett axplock av årets programpunkter:

- *Ett samtal om hiv och covid-19*. Föreläsning/panelsamtal med Anders Tegnell.
- *Covid-19-situationens påverkan på hivarbetet internationellt*. Podcast med generalsekreterare Eliot Wieslander från Läkare i Världen.
- *När staten inte räcker till: Aids och det civila samhället i Sverige 1982–2000*. Lena Lennerhed, professor i idéhistoria.

Som avslutning stod artisten Andreas Lundstedt, som länge vart en känd hivpositiv person, för ett uppskattat podcastavsnitt tillsammans med sin man Daniel Mitsogiannis, där de bjöd på inspirerande samtal och musik.

Coronasäkrade cafékvällar

Föreningen har under året arrangerat regelbundna cafékvällar på måndagar i våra lokaler på Teatergatan i Norrköping. Lokalen har två rum och vi har haft strikta rutiner, enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer, för att säkerställa avstånd mellan besökarna, att inte personer med symptom deltagit samt att handsprit alltid funnits till hands.

Samverkan med Posithiva gruppen

Föreningen bjöd in till samverkansorganisationen Posithiva gruppens digitala aktivitet som specifikt riktade sig till kvinnor som lever med hiv. Fokus var livskvalitet och förutom att lära sig mer om hiv fick deltagarna från Noaks Ark Östergötland möjligheten att knyta kontakter men andra hivpositiva och hivorganisationer.

Aktiviteter under Kulturnatten

Föreningen deltog med en programpunkt under Kulturnatten, ett av länets största allmänna arrangemang. Vårt bidrag var att under en dag på Stadsbiblioteket i Norrköping erbjuda konstnären Eva Cederwalls verk *Respect is Beautiful* samt en utställning som bygger på Noaks Ark Östergötlands *En liten bok om hiv*. Även Noaks Arks Stockholms kampanj U=U (Utan virus = Utan Risk) visades. Syftet var, utöver information om vår verksamhet, att skapa dialog i en allvarsam fråga och få människors fördomar ifrågasatta genom grundläggande kunskap om hiv. Uppskattningsvis nådde vi 2 000 personer.

Samarbete med etniska föreningar

Föreningen har tillsammans med *Somaliska Föreningen för kultur och integration* deltagit i storhelgsaktiviteter för att informera om hiv, hivtestning samt vikten av att testa sig tidigt. Vi har nått ut med information till 300 personer inom målgruppen migranter från högendemiska områden.

Föreningen har fortsatt det givande samarbetet med föreningen *Dulquat* i migranttäta området Skäggetorp i Linköping. Föreningen fokuserar på att finnas till hands för flyktingar, migranter och unga vuxna med integrationsinsatser.

Föreningen har haft ett nära samarbete med *Asylgruppen Norrköping*. Syftet är att nå ut med kunskap om hiv samt vad vår verksamhet kan erbjuda asylsökande, migranter och papperslösa. Även informationsträffar med Asylgruppen Norrköping har anordnats för att hjälpa dem sprida korrekt hivkunskap till alla de träffar.

NOAKS ARK STOCKHOLM

Trots den pågående pandemin har verksamhetsåret 2020 varit aktivt i Noaks Ark Stockholm. Det har blivit tydligt att många personer som lever med hiv och som är i kontakt med vår verksamhet har fått ett ökat behov av psykosociala stödinsatser.

Föreningsverksamheten

Under året har vi haft verksamhet under 49 veckor. Ett trettiotal volontärer engagerade sig i verksamheten genom olika uppdrag som anpassats efter rådande omständigheter. Vi har föreläst för Stockholms universitets socionomstudenter, hållit en presentation på konferensen Kvinnor och hiv anordnat av Kunskapsnätverk för kvinnor som lever med hiv samt organiserat en bokrelease tillsammans med Peter Roth för hans bok *Livet hivet döden*.

Dagverksamheten

Vi hade 1 462 fysiska icke unika besök av gäster i lokalen, en förväntad minskning till följd av covid-19. Med anledning av just detta har vi haft ökad kontakt med gäster och besökare via telefon, sms och videobesök, totalt 1 260 kontakttillfällen.

En insats för stöd och hjälp under pandemin inleddes tidigt under våren tillsammans med Posithiva Gruppen med en gemensam informationsinsats samt enkät. Tillsammans med Posithiva Gruppen genomförde vi också ett digitalt julfirande för 38 anmälda personer.

Stödverksamheten

Under året har 152 kvalificerade stödinsatser (stödsamtal, rådgivning samt lotsning och länkning till offentliga vård- och omsorgsgivare) genomförts av föreningens socionomer. Ett rekreativsläger genomfördes för personer i socioekonomisk utsatthet tillsammans med några av föreningens volontärer.

Under november utvärderades stödverksamheten, där resultatet gav ett betyg på 8,7 poäng av 10, vilket är en ökning från föregående år.

Omställningar och restriktioner påverkade

antalet nybesök, vi hade 43 nya kontakter varav 23 procent var närstående och 77 procent levde själva med hiv.

En Kropp och själ-helg för nydiagnostiserade med hiv genomfördes. Fyra temadagar arrangerades, en för män som har sex med män i samverkan med GayCamp, två för kvinnor som lever med hiv i samverkan med Kunskapsnätverk för kvinnor som lever med hiv och Kvinnocirkeln Sverige samt en digital temadag om covid-19 och hiv i egen regi.

Tillsammans med Posithiva Gruppen organiserar vi aktiviteter för personer över 50 år som lever med hiv, på temat Hälsa och hiv 50+. Den planerade fysiska heldagsaktiviteten ställdes om till två digitala tematräffar.

Juridisk rådgivning för våra besökare genomfördes vid 43 tillfällen av en advokat.

Sex samtalsledare utbildades för peer-to-peer samtalsträffar. Träffarna startade med fysiska möten i september och ställdes om till digitala i november.

En hälsofrämjande kurs tillsammans med Stockholm Stad, idrottsförvaltningen och Eriksdalsbadet ställdes om till utomhuspromenader, och under hösten erbjöds fysisk aktivitet genom prova på-aktiviteter i samverkan med Eriksdalsbadet.

Tillsammans med Posithiva Gruppen driver vi en peer-ledd grupp, Ung & hiv, för unga mellan 18 och 30 år som lever med hiv. Gruppen har anordnat fem sociala aktiviteter och sju kunskaps-höjande aktiviteter, både digitalt och fysiskt då det varit möjligt. Gruppen består av 52 personer.

Den utåtriktade verksamheten

En del konkreta åtgärder vidtogs med syftet att fortsätta uppfattas som närvarande när aktiviteter ställts in eller genomförts digitalt med anledning av pandemin. Vi etablerade exempelvis en specialsajt på vår hemsida med råd om hur man kan hantera den situation som pandemin innebar av eventuell ensamhet, isolering och oro.

Informationskampanjer på ryska, spanska, thai, franska och swahili genomfördes i sociala medier, vilka lästes av totalt 88 000 personer.

Noaks Ark Stockholm:

**ALLA HAR
RÄTT ATT
VETA SIN
HIVSTATUS**

Det enda sättet att veta om du har hiv är genom att testa dig. Om testet visar att du har hiv behöver du ta medicin men kan leva som vanligt.

Obehandlad hiv gör dig däremot sjuk på sikt och du riskerar att överföra hiv till andra. Behandlad hiv smittar inte vid sex.

Testa dig gratis och anonymt hos oss.
noaksark.org/stockholm

#rättaveta

NoaksArk

I samband med Internationella kvinnodagen uppmärksammade vi en kvinnas berättelse om att leva med hiv, om längtan och att dejta på sociala medier och hemsida.

Testverksamheten synliggjordes på olika sätt, och vi deltog i de två europeiska hivtestningsveckorna i maj och november.

I samband med internationella aidsdagen genomförde vi på sociala medier kampanjen *Rätt att veta*, där vi nådde drygt 77 000 personer i Stockholms- området. Kampanjen delgavs även vårdgivare inom primärvården för exponering mot allmänhet som ett sätt att avlasta reguljär vård utifrån den belastning som upplevts under året.

Testmottagningen

Under året genomfördes totalt 1 531 hivtester varav 539 på drop in-mottagning, 958 på bokade besök, 15 på obokade besök samt 19 på Convictus. Lättillgänglighet till att testa sig på ett tryggt sätt kombinerat med erbjudande om stöd i det fall beskedet är positivt för hiv har varit fortsatt utmärkande för testmottagningen, vilket är i linje med den nationella hivstrategins mål om minskad smittspridning. Vi fick beviljade medel för att utvärdera verksamheten genom extern aktör. Valet föll på att anlita Splitvision

Research för uppdraget och utvärderingen kommer att publiceras och tillgängliggöras under första kvartalet 2021.

Projekt och samverkan

- *Seniorarken* – ett projekt med syfte att minska ofrivillig ensamhet bland personer över 61 år. 12 procent av nya stödkontakter i verksamheten var över 61 år och 9 procent av alla kvalificerade stödinsatser av våra socionomer var för samma målgrupp. Ett pilotprojekt startades i samarbete med Venhälsans kuratorer där länkade personer, som känt sig isolerade, deltog.
- *Vän med virus* – projektet har fortsatt arbetet med produktionsutveckling av barnböcker och animerad film, de aktiviteter som rymts inom ramen för projektet med barn och familjer har i huvudsak genomförts genom digitala möten och träffar.
- *Is undetectable the new negative? Hivstigma och attityder till hiv bland MSM i Stockholm* – vi är tillsammans med Karolinska Institutet partners till projektet som ägs av Posithiva Gruppen. En intervjustudie och en enkät genomfördes för att utforska attityder till hiv bland män som har sex med män där över 3 000 personer svarade. En kampanj på sociala medier togs fram och studiens preliminära resultat presenterades på ett seminarium för yrkesverksamma.
- *Samverkan* – vi samverkar regelbundet och under året bland annat med Stockholms universitet, Karolinska institutet, Convictus, Posithiva Gruppen, INERELA+, BOSSE råd och stöd och de organisationer som ingår i Preventhivnätverket.

Vårdval vaccination

Under 2020 har Noaks Ark Stockholm godkänts som aktör inom Region Stockholms Vårdval vaccination, vilket inneburit att vi kunnat erbjuda våra gäster snabb och effektiv vaccination mot säsongsinfluensa i en trygg miljö samt avlasta reguljär hälso- och sjukvård i denna uppgift.

NOAKS ARK NORRA NORRLAND

Föreningen, som bildades 2001, har Norrbottens och Västerbottens län som geografiskt verksamhetsområde, med säte i Luleå. Volontärer finns i Luleå och Umeå.

Föreningens verksamhet under covid-19-pandemin

Liksom andra Noaks Ark-föreningar har även Norra Norrland påverkats av situationen med covid-19. Flera av de aktiviteter som planerats har inte kunnat genomföras. Av de aktiviteter som gått att genomföra har flertalet skett i digital form.

Stödverksamhet

Under 2020 har föreningens stödverksamhet haft kontakt med 19 personer som lever med hiv samt med 8 närstående. Det är färre än året innan, men i jämförelse med 2019 har antalet tillfällen för individuell kontakt i förhållande till antalet individer ökat i Norrbotten.

Fem gruppträffar för personer med hiv har kunnat anordnas under året, varav fyra i Norrbotten. Olika aktiviteter har anordnats under träffarna, bland annat salsadans och en föreläsning med dialog utifrån perspektiven ovisshet, kontroll och makt-maktlöshet.

Information och utbildning

Informations- och utbildningsinsatser har genomförts, riktade till migranter; SFI-studerande, en grupp asylsökande HBTQ-personer (RFSL:s Newcomers) samt asylsökande genom ett särskilt så kallat TIA-projekt med statlig finansiering via Länsstyrelsen.

I Västerbotten har SRHR-nätverket, där föreningen ingår, arrangerat en digital föreläsning med sexologen Kalle Norwald om unga, sexualitet och internet. Yrkesverksamma från Västerbotten deltog.

Föreningen har haft en digital quiz om hiv på följande platser: Luleå stadsbibliotek, kulturhuset Väven i Umeå, mötesplatsen Navets Facebooksida, RFSL Luleå och norra Norrbottens respektive RFSL Umeås Facebooksida.

I samarbete med Riksförbundet Noaks Ark och RFSL Luleå & norra Norrbotten har ett filmat samtal om att leva med hiv producerats. Steve Sjöquist, Desireé Ljungcrantz och Bodil Sjöström medverkar. Det filmade samtalet har visats på Folkets Bio i Luleå under Luleå Pride, i anslutning till att filmen 120 slag i minuten visats.

Under Luleå Pride gjordes i samarbete med RFSL Luleå och norra Norrbotten en live-streamad intervju med Jukka Aminoff från Riksförbundet Noaks Ark. Intervjun handlade främst om Noaks Arks hivarbete över tid, hur det utvecklats, om hiv i dag och hur man når ut med ny information.

En filmad föreläsning med Axel Lilja om hiv och om att leva med hiv har, i samband med internationella aidsdagen, publicerats på Luleå tekniska universitets hemsida och marknadsförts i olika nätverk. Detta har gjorts i samarbete med RFSL Luleå & norra Norrbotten och Studenthälsan LTU.

Det har gjorts ett utskick till samtliga hälso-centraler i Norrbotten och Västerbotten gällande Noaks Ark Direkt och de nya foldrarna om hiv, som Riksförbundet Noaks Ark tagit fram.

Via Facebook har föreningen informerat allmänheten om hiv, med fakta och länkar till föreläsningar och intervjuer.

Sammantaget har cirka 2 500 personer i Norrbotten och Västerbotten nåtts med information om hiv genom föreningens informations- och utbildningsverksamhet.

Årsredovisning

RIKSFÖRBUNDET NOAKS ARK

ORG NR 802452-1786

FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2020-01-01–2020-12-31

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Riksförbundet Noaks Arks övergripande mål är att verka för en begränsning av hivpidemin och dess följder för enskilda och för samhället. Riksförbundet bidrar till förebyggandet av hiv och andra blodburna och sexuellt överförbara infektioner och verkar för ökat välbefinnande hos personer som lever med hiv och deras närstående. Genom opinionsbildning vill vi öka medvetenheten om hiv och lindra den sociala utsatthet som personer med hiv erfar.

Riksförbundet samlar ett nätverk av regionalt verksamma medlemsföreningar i Sverige. De bedriver primärpreventivt hivarbete och erbjuder aktiviteter och stöd i olika former för den som lever med hiv eller är närstående. Riksförbundet arbetar utifrån ett helhetsperspektiv på hiv och verkar för att kombinera volontära insatser med evidensbaserade preventiva och stödjande metoder.

I vår vision har människor goda kunskaper om hiv och spridningen har minskat. Det upplevs inte längre som skamligt att ha hiv. Livskvaliteten för de som lever med hiv har förbättrats och de upplever ingen samhällslig stigmatisering utan bemöts med respekt ute i samhället och i kontakten med myndigheter. Hälso- och sjukvården har blivit bättre i sitt bemötande av personer med hiv och på att diagnostisera hivinfektioner. Även andra yrkesgrupper har blivit bättre i sitt bemötande.

Riksförbundets primära uppgifter ligger på det nationella planet och utgörs huvudsakligen av telefonrådgivning, bevakning och spridning av hivrelaterade forskningsrön, rikstäckande kommunikations- och utbildningsinsatser, mediekommunikation och påverkansarbete samt driften av den gemensamma hemsidan. Internt vill vi genom samordning, erfarenhetsutbyte samt kompetens- och metodutveckling bidra till att Noaks Ark-rörelsen samfällt utgör ett effektivt instrument för genomförandet av Sveriges nationella hivstrategi.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER CORONAÅRET 2020

Både riksförbundet Noaks Arks och dess medlemsföreningars verksamhet påverkades väsentligt genom spridningen av SARS-CoV-2 som kan leda till covid-19 i det svenska samhället. Under årets första två månader bedrevs verksamheten helt enligt plan men från och med mars fick aktiviteter anpassas i tilltagande omfattning till den pågående coronaepidemin. Aktiviteter digitaliserades och lyftes undan för undan till sociala medier.

Riksförbundet fortsatte att under hela 2020 följa internationell och nationell hivrelaterad forskning, bevakade media i frågan och genom utbildning, filminspelningar och inslag i sociala medier bidrog till att nya rön fick spridning. Riksförbundets kansli bevakade dagligen publiceringar om hiv. Av ett urval av drygt 10 000 inkomna notiser valdes det ut i snitt 15 notiser om dagen av vilka 2-5 artiklar per dag publicerades i en *newsfeed* i sociala medier. Förbundet bevakade digitalt anordnade hivkonferenser i Sverige och i världen. Uppdaterad information från konferensernas presentationer kom till användning i informationsmaterial, digitala föreläsningar, utbildningar, telefonrådgivningen som erbjöds dagligen till allmänheten samt flera forskarintervjuer i form av podcastavsnitt.

Förbundet fortsatte att särskilt bevaka och sprida psykosocialt inriktad hivforskning, ett perspektiv på hiv som ligger Noaks Ark speciellt varmt om hjärtat. Vi höll oss kontinuerligt uppdaterade på forskning för att informationen från oss alltid ska vara korrekt, aktuell och nyanserad. Men hiv handlar om mer än medicinsk information. Kunskap får mening när det sätts i ett sammanhang. Vi har ansträngt oss att lyfta fram de psykosociala, kulturella och samhällsetiska aspekter som hiv ställer oss inför.

Utbrottet med coronaviruset utlöste mycket oro hos personer som lever med hiv och deras närstående. Många uttryckte farhågor om att personer med hiv skulle löpa högre risk att smittas av coronaviruset och att utveckla allvarlig covidsjukdom. Förbundet bevakade frågan noga och belyste den upprepat under året med expertintervjuer, podcastavsnitt och blogginslag. Information och stöd erbjöds också genom telefonrådgivningen som från och med sommaren kompletterades med möjlighet att samtala med en

specialistläkare i infektionssjukdomar med lång klinisk erfarenhet av hivbehandling.

Under årets första två månader pågick föreläsningsverksamheten enligt plan. Samarbetet med Karolinska Institutet i form av en årlig högskolepoänggivande utbildning "Hiv med individen i fokus ur ett globalt perspektiv" genomfördes fysiskt ända fram till tentamen i Noaks Arks egna lokaler. Från och med mars månad arrangerades föreläsningar i tilltagande omfattning digitalt. Under 2020 hade förbundet sammanlagt 23 föreläsningar som samlade 1 025 deltagare från hälso- och sjukvården, missbruksvården, socialtjänsten, äldreomsorgen och den humanitära sektorn. Noaks Ark fortsatte att ingå som en fast komponent i flera sjuksköterskeutbildningar, i regel i delkurser i folkhälsovetenskap.

54 000 exemplar av informationsmaterial och 10 000 kondomer distribuerades under 2020. Informationsmaterialet om hiv på sju olika språk spreds huvudsakligen via Noaks Ark-föreningarna. Allt material togs fram i samarbete med medlemsföreningarna. 40 % av materialet distribuerades i Stockholmsområdet, 20 % i Småland och Halland och mellan 5 % och 10 % i vardera Östergötland, Norrland, Skåne & Blekinge samt Västra Götaland. 10 % av materialet reserverades för rikskansliets egna utbildningar och konferenser. Under året fortsatte vi att distribuera en uppdaterad version av "Hivrapporten", med vilken vi ville ge bakgrund till och rikta uppmärksamhet på de utmaningar vi ser att hiv ställer samhället och individen inför i dag. Ett lättöverskådligt faktablad med statistiska uppgifter om hiv i Sverige och globalt användes i samband med utbildningar och föreläsningar. Noaks Ark Direkts grafiska profil omarbetades i syfte att effektivare kommunicera telefonrådgivningen till epidemiologiskt relevanta målgrupper.

Under året producerades och distribuerades det nya faktafolder om hiv på svenska, engelska, franska, finska, farsi, dari och somali. Den nya faktafoldern – som betonar att behandlad hiv inte överförs vid sexuellt umgänge – seglade på tre veckor upp till att bli landets tionde mest beställda undervisningsmaterial bland lärare i samhällskunskap via skolsajtens utbudet.se. Informationsfolderarna på svenska, engelska, franska och finska anpassades språkligt till talsvar, spelades in och gjordes tillgängliga för allmänheten via Noaks Ark Direkts växel.

Under året initierades ett nytt elektroniskt nyhetsbrev med aktuell information från förbundskansliet. En kampanj i tidningen QX som vänder sig till MSM med tryckt och digital information om Noaks Ark Direkts service lanserades under tidig höst och pågår fram till midsommaren 2021. Hivinformation genom annonsering publicerades även via Expressen och Aftonbladet.

Det ensidiga fokuset på coronaepidemin påverkade samtalsvolymen i vår rikstäckande telefonrådgivning Noaks Ark Direkt som under året mottog 524 förfrågningar från en orolig allmänhet, utbildningar samt hälso- och sjukvården. Omfördelning av resurser inom hälso- och sjukvården på flera håll i landet påverkade också verksamheten, då hänvisningar till hiv- och STI-diagnostik försvårades. Snittlängden på samtalen var 20 minuter. Frågorna handlade bland annat om smittvägar, symtom, hivtestning, hivbehandling och andra sexuellt överförda och blodburna infektioner. Under sommaren erbjöds tre dagar i veckan samtal med specialistläkare i infektionssjukdomar i form av en STI-linje. Vid 112 tillfällen kunde telefonrådgivningen förmedla kontakt för STI- och hivdiagnostik hos Noaks Ark-föreningar eller hos hälso- och sjukvården. Vid 44 tillfällen förmedlades kontakt med Noaks Ark-föreningarnas psykosocialt stödjande eller hivtestningsverksamheter.

Riksförbundet fortsatte med ett opinionsbildande arbete i form av möten med beslutsfattare samt genom nätverk och samarbeten med andra organisationer. Ett fortsatt fokus lades på smittsamhet vid behandlad hiv. Under året var riksförbundets kansli massmedier behjälpligt med faktagranskning av redaktionellt material, pressmeddelanden och intervjuer. Två pressmeddelanden, vilka fokuserade på kopplingar mellan hiv- och coronapandemierna, nådde 244 journalister. I samband med internationella aidsdagen verkade riksförbundet för att främja uppmärksamhet kring aidsdagen. Aktiviteter genomfördes

huvudsakligen regionalt av medlemsföreningarna. Riksförbundet ansvarade för rikstäckande mediekommunikation och erbjöd föreningarna hjälp i arbetet med lokala medier och med kampanj- och informationsmaterial. En debattartikel om coronapandemins påverkan på hivarbetet publicerades i Dagens Medicin i samarbete med flera andra organisationer. Riksförbundet samverkade också aktivt med ett flertal andra organisationer i avsikt att sätta fokus på informationsplikten i den svenska smittskyddslagstiftningen, vilket vi också belyste genom ett särskilt podcastavsnitt.

Riksförbundets kansli var ansvarig för Noaks Ark-föreningars gemensamma hemsida www.noaksark.org. Bortser man från besöken på medlemsföreningarnas egna sidor ökade antalet unika besökare under 2020 med 13 % till över 40 000. 90 % av alla som besökte hemsidan var nya besökare. Förutom indexsidan var en quiz med baskunskap om hiv, hivepidemins historia samt information om preexpositionsprofylax (PrEP) de mest eftersökta informationssidorna. Förbundskansliet arbetade under året kontinuerligt med kvalitetssäkring och uppdatering av hemsidan. Förbundet arbetade under året med att binda hemsidan med andra sociala medier för ökad effekt och med att arbeta fram strategier kring dessa.

Riksförbundet var engagerad i sociala medier i avsikt att öka medvetenheten om hiv/STI samt minska hivrelaterad social utsatthet. Under året publicerades 73 blogginslag, vilka delades flitigt i sociala medier. Coronapandemin påverkade även här; flera av blogginslagen handlade om hiv och coronaviruset. På riksförbundets Facebooksida publicerades 50 inlägg. En hivquiz med hivinformation följde landets pridefestivaler i sociala medier och nådde nästan 40 000 personer. En informationskampanj under *European Testing Week* och internationella aidsdagen nådde över 40 000 individer.

Under året producerade och publicerade förbundet 13 podcast-avsnitt. Dessa berörde ämnen som risker vid samtidig hiv- och coronainfektion och coronaepidemins inverkan på insatser mot hiv i samhället, informationsplikten om hiv i den svenska smittskyddslagen och PrEP-behandling. Fyra av poddavsnitten spred uppdaterad hivinformation på fyra olika språk. Inför årets digitala Pridefestivaler producerades det en informationsfilm i samarbete med Sensus, Svenska Kyrkan, Folkteatern Gävleborg och Riksteatern. Ytterligare en informationsfilm inspelades i samband med Pride-arrangemang i Norra Norrland.

Riksförbundet verkade för ett utökat utbyte av kunskap och erfarenhet mellan Noaks Ark-föreningarna. Förutom två stämmor och förbundsstyrelsens regelbundna sammanträden anordnades kollegiala träffar med medlemsföreningars verksamhetsansvariga och mellan ordföranden. Telefonrådgivarna på Noaks Ark Direkt stod till medlemsföreningarnas förfogande i faktafrågor. Med anledning av covid-19 anordnades mötena digitalt. På begäran deltog representanter från förbundet i regionala styrelsernas sammanträden och årsmöten och stöttade förbundskansliet medlemsföreningar i arbetet med verksamhetsplanering, budgetering, bokföring, bokslut.

Riksförbundet deltog i *Folkhälsomyndighetens organisationsforum*, medverkade i Socialdepartementets samråd om en ny WHO-strategi kring hiv och verkade inom *International Coalition of AIDS Service Organisation, ICASO*, genom dess europeiska gren, *AIDS Action Europe*. Förbundet representerade Noaks Ark och Sverige i ett internationellt partnermöte som denna gång anordnades digitalt och samlade europeiska frivilligorganisationer kring aktuella hiv- och coronafrågor. Under året vannade sig Riksförbundet Noaks Ark om att utveckla samarbetet med andra organisationer som arbetar med hivfrågor i Sverige. Härvid utgjorde smittfriheten vid behandlad hivinfektion och informationsplikten i den svenska smittskyddslagstiftningen fokusområden under året.

Förbundsstyrelsens arbetsmiljöutskott samlades till fyra sammanträden under året. Med anledning av coronaepidemin vannade sig utskottet om att möjliggöra för förbundets personal att i möjligaste mån distansarbete. En systematisk översyn av de anställdas arbetsmiljö initierades i slutet av året.

Förbundsstyrelsens stadgerevisionsgrupp kom under året med en slutrapport. Avsikten med stadgerevisionen var att reglera uppkomna praxis och att stärka sambandet mellan organisationens förbunds- och föreningsverksamhet. Nyheter för att stärka de förtroendevaldas ansvar och inflytande i förbundet var förslagen om att valberedningsarbete ska utgå från nomineringar från medlemsföreningarna och införande av en förtroendemanna-revisor utöver auktoriserade ordinarie och vice revisorer.

Under året anordnades det en ordinarie stämma och en extra inkallad stämma för stadgerevision. Förbundsstyrelsen samlades till tolv sammanträden. Tretton funktionärsmöten samt två planeringskonferenser med presidiet och förbundskansliet anordnades.

FLERÅRSÖVERSIKT

Belopp i tkr	2020	2019	2018	2017	2016
Bidrag	4 950	5 405	4 995	5 177	5 494
Resultat efter finansiella poster	384	157	-148	-160	-138
Soliditet	38,6 %	25,7 %	21,7 %	16,8 %	23,2 %

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i tkr	Balanserat resultat	Årets resultat	Ändamålsbestämda medel
Belopp vid årets ingång	75 814	157 136	195 049
Disposition enligt föreningsstämma	157 136	-157 136	–
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel	–	–	-35 000
Årets resultat	–	384 422	–
Belopp vid årets utgång	232 950	384 422	160 049

RESULTATRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2020	2019
INTÄKTER			
Gåvor		132 889	9 775
Bidrag	4	4 950 000	5 405 000
Nettoomsättning	3	17 000	53 463
Övriga intäkter		95 487	359 826
Summa		5 195 376	5 828 064
KOSTNADER			
Övriga externa kostnader	5	-2 495 233	-2 721 654
Personalkostnader	6	-2 188 661	-2 772 967
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-125 950	-176 327
Rörelseresultat		385 532	157 116
FINANSIELLA POSTER			
Ränteutgifter och liknande resultatposter		0	20
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 110	0
ÅRETS RESULTAT		384 422	157 136

BALANSRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter	7	0	125 950
Summa anläggningstillgångar		0	125 950
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		0	33 463
Andra kortfristiga fordringar		0	107 130
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		176 650	201 846
Summa kortfristiga fordringar		176 650	342 439
Kassa och bank		1 836 888	1 187 550
Summa omsättningstillgångar		2 013 538	1 529 989
SUMMA TILLGÅNGAR		2 013 538	1 655 939
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		160 049	195 049
Balanserat resultat		232 950	75 814
Årets resultat		384 422	157 136
Summa eget kapital		777 421	427 999
Kortfristiga skulder			
Mottagna ej förbrukade bidrag		432 775	432 775
Leverantörsskulder		397 691	275 993
Skatteskuld		5 587	99 574
Övriga kortfristiga skulder		78 481	129 100
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		321 583	290 498
Summa kortfristiga skulder		1 236 117	1 227 940
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 013 538	1 655 939

NOTER

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning, K3 (2012:1).

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor.

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om inte annat anges nedan. Fordringar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras föreningen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Gåvor

Intäkter i form av gåvor intäktsförs som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd. Gåvor redovisas normalt enligt kontantprincipen.

Bidrag

Som bidrag räknas likvida medel som föreningen erhåller från bidragsgivare som är offentligrettsligt organ. Villkorade bidrag skuldförs till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar upptas till nettovärde av anskaffningsvärde och ackumulerade planerliga avskrivningar samt korrigerat för eventuella upp- eller nedskrivningar. Avskrivningar påbörjas då tillgången tas i bruk. Materiella anläggningstillgångar som är av mindre värde enligt inkomstskattelagen (1999:1229) redovisas som kostnad vid första redovisningstillfället.

Egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar är redovisade enligt aktiveringsmodellen, vilken innebär att utgifter under utvecklingsfasen aktiveras. Utgifter aktiveras endast under förutsättning att det bland annat är sannolikt att tillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.

Avskrivningar baseras på uppskattad nyttjandeperiod och sker enligt följande:

Balanserade utgifter: 33 % av anskaffningsvärdet.

Maskiner och inventarier: 20 % av anskaffningsvärdet.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Vid upprättande av årsredovisning enligt K3 krävs att antaganden görs om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen, som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under kommande räkenskapsår. Det görs även bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna årsredovisning. De uppskattningar och bedömningar som görs ses över årligen och baseras på tidigare erfarenheter men även andra faktorer som anses vara rimliga att beakta. De slutliga utfallen av uppskattningar och bedömningar kan komma att avvika från nuvarande uppskattningar och bedömningar och effekterna av ändringarna av dessa redovisas i resultaträkningen under det räkenskapsår som ändringen görs, samt under framtida räkenskapsår om ändringen påverkar både aktuellt och kommande räkenskapsår.

Föreningen aktiverar utvecklingsarbeten, vilka förutspås ha goda resultatgenereringar i framtiden. Aktiverade utvecklingsarbeten skrivs av under 3 år.

Belopp i kronor	2020	2019
-----------------	------	------

NOT 3 NETTOOMSÄTTNING

Avser kurs- och aktivitetsintäkter	17 000	53 463
------------------------------------	--------	--------

NOT 4 BIDRAG

Folkhälsomyndigheten, projekt	0	150 000
Folkhälsomyndigheten	4 950 000	5 255 000
Summa	4 950 000	5 405 000

NOT 5 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

Rörliga verksamhetskostnader	1 442 315	1 747 702
Lokalkostnader	477 193	386 742
Kontors- och administrationskostnader	575 725	437 140
Projektkostnader	0	150 070
Summa	2 495 233	2 721 654

NOT 6 PERSONALKOSTNADER

Medeltal anställda	2,5	3,09
Löner, andra ersättningar och sociala avgifter:		
Styrelse	70 000	79 000
Anställda	1 394 162	1 768 078
Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	637 892 (143 839)	819 618 (200 771)

NOT 7 BALANSERADE UTGIFTER

Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	377 846	377 846
Inköp	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	377 846	377 846
Ingående ackumulerade avskrivningar	251 896	75 569
Avskrivningar	125 950	176 327
Utgående ackumulerade avskrivningar	377 846	251 896
Utgående bokfört värde	0	125 950

SLUTORD

Styrelsen vill tacka alla föreningar, deras medlemmar, volontärer och personal som gör Noaks Ark till vad det är. Vi vill också tacka Folkhälsomyndigheten, vars statliga hiv/STI-medel utgör grunden för riksförbundets verksamhetsfinansiering. Vi vill också rikta ett varmt tack till andra som bidragit till verksamheten såväl finansiellt som genom frivilliga insatser och engagemang för den fråga som engagerat oss i trettio år: Att hindra och lindra verkningarna av det humana immunbristviruset hiv.

In memoriam

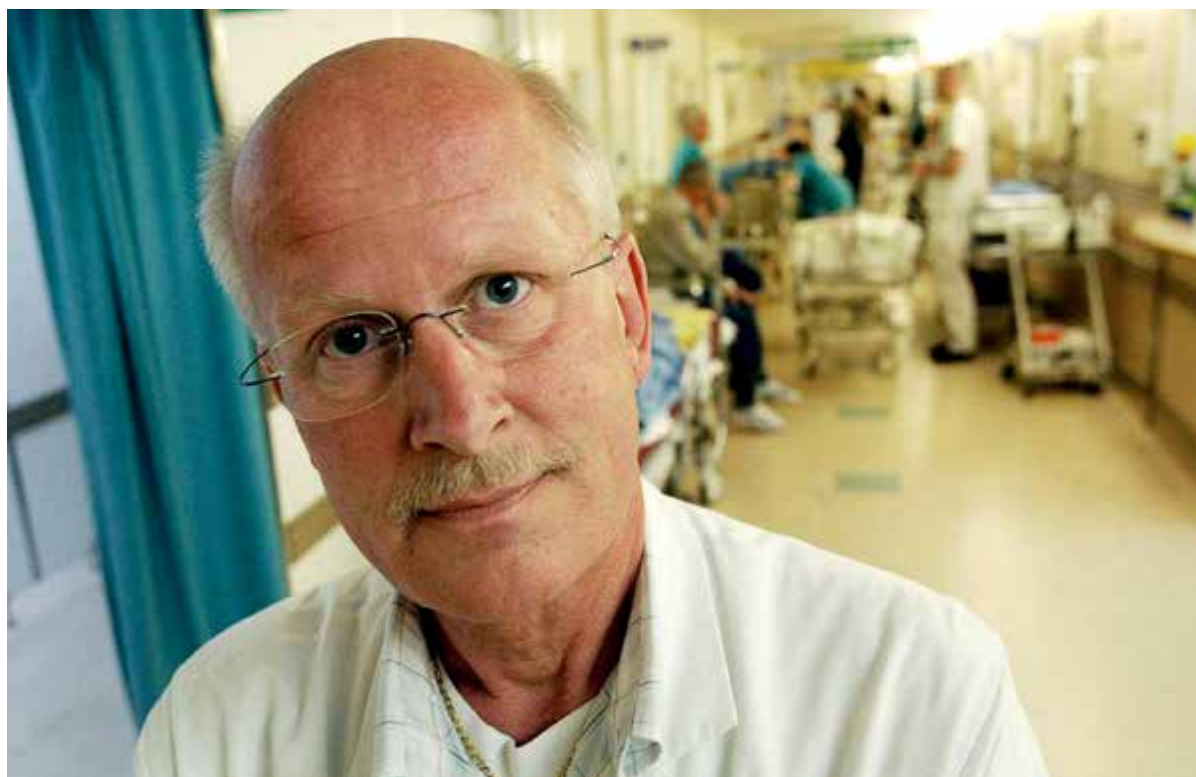

FOTO: CORNELIA NORDSTRÖM/TT

Sören Sanz

EN AV NOAKS ARKS PIONJÄRER Sören Sanz lämnade oss under 2020 i en ålder av 70 år. Vi minns Sörens alltid lika vänliga och tillmötesgående blick och hans orubbligt entusiasmerande energi i varje möte med människor.

Sören blev tidigt aktiv i skapandet av Stiftelsen Noaks Ark-Röda Korset, vars bildande möjliggjorde att ett stort hivcenter på Drottninggatan i centrala Stockholm med psykosocial och praktisk stödverksamhet, ett gästhem, Aidsjouren och en omfattande utbildningsverksamhet på kort tid kunde byggas upp. Sören var ledamot i stiftelsens styrelse från dess början 1987 och även dess kanslichef under åren 1989–1990. Han fortsatte troget sitt engagemang som medlem i föreningen Noaks Ark fram till sin död.

Sören var narkoskötare till yrket och genom åren var han en uppskattad, prestigelös och

medryckande chef på Sabbatsbergs sjukhus akutmottagning samt senare vid akuten på Södersjukhuset. År 2000 fick han landstingsutmärkelsen ”Gyllene äpplet” och 2002 blev han av utsedd till årets chef av tidskriften Chef.

Sören hyste ett brett samhällsengagemang. Många minns de talrika intervjuer och föreläsningar han gav för att motverka gatuvåldet i Stockholm vars konsekvenser han bevittnat på akutmottagningarna. Han gav ut böckerna Storstadsvåld 1 och 2 samt publicerade studierna Gatuvåldets ansikte 1 och 2. Som ordförande i Akillesförbundet kämpade Sören för att starta stödboenden för män som utsatts för våld på motsvarande sätt som det finns härbärgen för våldsutsatta kvinnor.

Sören Sanz efterlämnar maken José och dottern Linda.

”Låt den omtanke och solidaritet som under coronaåret 2020 kommit till uttryck världen över också en dag präglade alla människors förhållningssätt till hiv.”

**Har du frågor hiv och STI?
Ring Noaks Ark Direkt 020-78 44 40
Vi ger dig säkra svar.**

RIKSFÖRBUNDET NOAKS ARK
Birger Jarlsgatan 58, 114 29 STOCKHOLM
08-700 46 00
www.noaksark.org